

39439

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } డిసెంబరు 1918 నంబరు 22 వ తేది సోమవారము } No. 98
 సంపుటము. x } కాళియ నామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస శుద్ధ చతుర్దశి గరి. } సంచిక ౯౫

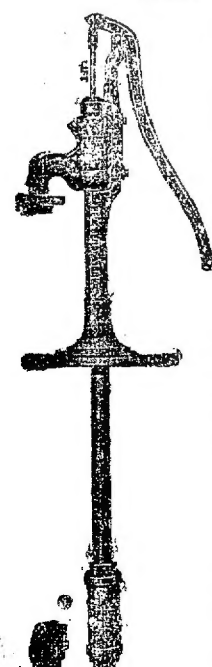
నర్వృత్తిక వివరణ.

(రీజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్క్) ౪౭౪
 దుఃఖముతో వచ్చుచున్న సంతోషముతో పోవుచున్న.
 గుణములేకని రుణాభివృద్ధిచేయుచున్న రూ 100 ఇశాం.
 ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు నుండి
 కలసిక తుట్టించును. అందు
 మూడువేల, రేణువులతో పో
 డేగాంచుచున్నది. ఎన్ని దినము
 లుంచినను నుండు గుణముచేత
 లేకుండు ముద్రతో కాక ఎంతో
 బాగుండు. ఇట్టి ముద్రలకు
 వివరములు పుట కాటాలకు నువ్వో
 గించును. కలహారితో 1-కి 0-2-0
 పోస్తే 0-0-0. 1 దినము పోస్తే
 కలహారితో 0-0-0. పోస్తే కేసు.
 ౨ వేల 2 పోస్తే కేసు. కేసును
 కర్రలకు 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్. నియమము.
 చిరునామా:— ధన్య ౩౦ నెవి,
 1-5 కంకరేడు స్ట్రీట్, సూర్యవేణు పోస్టు, మదరాసు.

AWARDED
GOLD MEDAL 490
 IN THE
BARODA EXHIBITION
 For its Sweet Lasting & Delightful Smell
 TO
 THE WORLD-RENOUNDED
OTTO PARASTAN (REED.)
 Therefore, please just try and enjoy.
 Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/4 dram. 1/8 oz.
 2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0
 Sample Free on sending 3 annas postage Stamp.
 ALSO, PLEASE TRY OUR
PARASTAN HAIR OIL (REED.)
 Free from mineral oils. Best for the Hair.
 Prize Re. 1, and Postage Extra.
 Sample Free on sending 1 anna postage Stamp.
The Parastan Perfumery Co.
 No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

What is a Myers Pump.

Read the following and you will know it.
 Rev. A. F. A. Nendoeffer, Manager, A. E. L. M. Training School, Rajahmundry, writes on 24th April 1918:—
 "I take great pleasure in referring to your Deep Well d on Pump, which has been placed for 72 feet deep well in the A. E. L. M. School Compound.
 Nearly 300 students of our school have very freely used the pump for drinking, garden and other purposes, during the past year, the pump is as good to-day as it was on the day it was set (one year ago). It works very easily and has a beautiful flow of water. I like the make-up of your pump, it is neat and attractive. I sincerely thank you for having given us the fullest value our money.
Fresh Stock Just Arrived.
 We also carry a large stock of Plows, Sugar-cane Crushers, Fertilizers for Sugar-cane and other Crops and all other agricultural implements.
 Write at once for further particulars stating your requirements.
K. B. JOSHI & Co.,
 321, Hornby Road For Bombay.

ఆంధ్రపత్రిక

1-7-18 మొదలు చందానివరము.

చందా సం॥ కు	దినపత్రిక	సంచికతో
6 మాసములకు	18-0-0	18-8-0
3. "	9-0-0	9-12-0
1. "	4-8-0	5-8-0
1. "	1-8-0	

వి. పి. ఖర్చులను జేరే కమరు భరించవలయును.
 లోకలు చందాదారులకు మాత్రము

దినపత్రిక చందా సం॥ కు	దినపత్రిక	సంచికతో
6 మాసములకు	15-0-0	
3 మాసములకు	7-12-0	
1 మాసములకు	4-0-0	
1 మాసములకు	1-6-0	

విడిపత్రిక. 0-1-0

అమృతమలి

మనోరంజకమైన నవల.
 విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలిచేయుచు బంగారుపతకములను జూచిన శంకరునల్ల కవితామృతము.
 దీని వెల 1-4-0
 గ్రంథకర్త పి. నాగేశ్వరరావు. కవితా రచయిత.
 భావములు గంభీరములు. చదివి ఆనందించుటకు తగినది.
 చిరునామా:— ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
 7, కంకరేడు స్ట్రీట్, జి. టి. మదరాసు.

అమృతార్ణవ అవశేషము.

ఈ శతాబ్దము రత్నమునకుదగిన నీర్యమును పొందించి బలమును కలిగించి యున్న శతాబ్దము చేసి చేతి కాచి మంటల పోగొట్టును. మెదడును చల్లచేసి కఠినమునకు తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘక్షయ, భేదము, తలపోషి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.
 219 అర్థశాసన ద్రవ్య 1-కి రూ. 2-0-0.
 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్రి,
 ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

విక్రయమునకు

తెక్ కాశీ ప్రక్కన కుత్బులలో మాగాణి భూములు బంగారా కట్టకొనుటకు వీలైనవి.
 ఇతర విషయములకు
 నారాయణ గురువయ్యకట్టి యెట్టేలు మానేజరునకు
 (నాసి తెలిసికోవచ్చును. 1239
 నం 158, ఆదియప్ప నాయునిపేట, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

చక్కని దబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

 తలనొప్పిల మాన్పును.
 పొట్టపు నొప్పిల తొలగింపును.
 బొట్ట పొగొట్టును.
 నువ్వునొప్పిల యుండును.
 ప్రతియింట నుండదగినది.
 వనమూలికలచే గొంతునూ చేత మందను
 తయారుచేయబడు మంచిమందు.
 నిజేశములలో కూడ దీనిని నామచున్నాడు
 అమృతాంజనము డిపో బాంబాయి, మదరాసు

నీవు భాగ్యవంతుడ వగుకుట

నే నొక మార్గమును చూపవచ్చునా? అట్లుయిన
 "ఇంద్రజాల మహేంద్రబాబు" ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృద్ధి, సభకట్టు, పరకాయ ప్రవేశవిద్య, వాయువేగ మనోవేగము, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, క్రియాసాధనము, మంత్రశాస్త్రము, భూత వైద్యము, యంత్రములు, ఆమెరికానానా చీట్ల పేక తమాషాలు, విచిత్ర విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయ ముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీతములో సమాధి యగుట, మనుష్యుని చంపి తిరిగి బ్రతికించుట, రక్తమునేని తలకాయచేత మంటలాడించుట, కండ్లప గంటలు కట్టుకొని మోడకుండా వస్తువులపేర్లు చెప్పట, భూమిపయన గజము యెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిర్వాహముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన నీవు అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలవని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. ఈ పుస్తకమును అచ్చునేయుట ఈ వెల అభిరుజ్జు పూర్తియగును. ఈ గ్రంథమును ఇతిరులకు 15 రూపాయలకు అమ్మబడును. ఈ గ్రంథమునే (భరణిస్తువానలకు) రూ. 4 ల కే ఇవ్వబడును. భరణిస్తువానలగా చేరువారు తమ భరణిస్తు వ్రోకుడ 1 రూపాయ మాత్రము మణియార్జనవ్యాసా తక్షణ మే యీ క్రింది వివాసమునకు పంపించి తమ చేరును రిజిస్టరు చేయించుకొనినచో అట్టివానికి ఈ పరమరహస్యమైన గ్రంథమును మిగత రూ 3 లకు వి. పి. గ పంపుదును. (894-984) వి.ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

లాభము పొందు సమాచారము

నకలవిధముల యందును గ్యారంటీ.
 మా కంపెనీయందు క్రొత్తమోస్తరుల
 అతిసుందరమైన పనితనము గల
 నగలు అమ్మబడును.
 దయచేసి మా క్యాటలాగును రప్పించి, ఒకతూరి ఆర్డరు ఇవ్వండి. మా వద్ద నగలతీసికొనినవారు మరల మరొక్కరివద్ద కొనిరవట మాకు నిశ్చయము. మీరు ఆర్డరు చేసినచో ఇది వాస్తవమని మీకే తెలియను. (1284)
 Address: **The New Bombay Jewellery Manufacturing Co.,**
 95, Sowcarpet, Madras.

రెండవ యుద్ధబుణమునకు

(1197)

ద ర ఖా స్తు లి పు డ వే క్షి త ము లు.

ఈ బుణము నూటికి పక్షిచొప్పున ఈయబడును. పుట్టికన్ను లేదు. ఈ యుద్ధబుణ పత్రములు మొదల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1922 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరురూపాయి లీయబడును. 1923సం॥లో 100-కి 103 రూ॥న్ను, 1928లో 100-కి 105 రూపాయలును పత్రములునుకొనువారి యిష్టప్రకార మియ్యబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సామ్యదాచుకొనుపద్ధతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుగ ఉపయోగించుకొనుటకు దీనిని చివరి మీ శేరువాసి పంపుదు.

ద ర ఖా స్తు న మూ నా.

మదరాసు బ్యాంకింగ్,..... 1918.

కో గ థి తి,

అయ్యో, ఇందులో .....రూపాయలచెక్కున శేక్ రొక్కమును పంపుచున్నాను. దీనికోక యుద్ధబుణపత్రమును (పామిసరిసోటు *) మోకదాని నిష్పించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సామ్యుక ఏ సంవత్సరములో సామ్యుకావలయునో ఆ సంవత్సర ముండనిచ్చి తెక్కినవానిని కొట్టివేయుదు. * 1921, 23, 25, 28 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును. శ్రేణిలో ఇవ్వబడును. ఇట్లు విశ్వసనీయుడు. పేరు.....విలాసము..... (స్వప్నముగ వ్రాయుదు.)

బ రో పా మ వా న ం గ మ ము

(రైటరు ఏ క్షి ప్టి)

ఇంగ్లండు

రాజదంపతులు

లండను, జూలై 17:—వీరి వివాహవర్ధంతి సందర్భమున నింకను శేఖలను కాన్సలరు దానధర్మములకు ధనమును వచ్చుచునేయున్నది. హంకాంగునుండి 850 మంది స్త్రీలు 1025 పానులను స్త్రీలును బిడ్డలును వెకింగునుండి 525 పానులను సింగపూరునుండి 855 పానులను పంపిరి.

రాజదంపతులకు బహుమతులు:—యోధపురము మహారాజుగారు 5000 పానులను బికినీరు మహారాజుగారు 1000 పానులను సుమర్పింపగా సార్వభౌమ దంపతులు గ్రహించిరి.

పౌరసత్వము.

లండను, జూలై 19:—శత్రుదేశవాసులలో ప్రభుత్వ ప్రతిపాలనములకు చేరిన వారికి తప్ప తదితరుల కన్యరికిని యాధానంతరము 5 వత్సరములవరకును పౌరసత్వప్రతిమల నియ్యనూడదను మరతును పార్లమెంటు ప్రజలసభలో దొరతనమునా రంగీకరించిరి. మూడవసారి చట్టము చదువబడి అంగీకరింపబడినది.

లండను మహమ్మదీయసంఘము.

లండను, జూలై 17:—సామ్రాజ్యయోధ్యధకు వచ్చిన భారతీయప్రతినిధులకును ఇండియా సంఘసభ్యులకును శేకు లండను మహమ్మదీయ సంఘమువారు విందుచేసిరి. ఆ గా ఖానుగారు ప్రాన్స్సనం యండగలసి వచ్చుటచే విందుకు రాజాలకపోయిరి. అమీరాలి గారు వారిస్థానమున స్వాగతమొసంగిరి. హిందూదేశపరిపాలనమున గొప్పమార్పులు త్వరలో కలుగ నున్నవి. నిదానముగ వాలోచించుట సామాన్యత్యాగశీలత మున్నగువానివైతనే ఈ సంస్కరణముల సంపూర్ణ ఫలా వ్యాప్తి దూరమగుటయచేరువగుటయ నాధారపడియున్నదని అమీరాలిగా రనిరి.

హిందూదేశమున రాజకీయ సాంఘిక ఆర్థికాభివృద్ధిల నుగూర్చి హిందూమహమ్మదీయసంఘములు కలసి పరిచేసిననే గాని జాతీయత యవంతమని ఎల్ల రాజనీతిజ్ఞులును సామాన్యముగ నంగీకరించిరి ఎస్. ఎఫ్. డి. సింహాగారిని.

మహమ్మదీయవిధానమున మూడు ముఖ్యవిషయములు గలవు. మొదటిది క్షేత్రరాజశక్తి, రెండవది మార్కెటింగ్ శక్తి, మూడవది పౌరసత్వార్హతను బడయుటకు వలయు సౌకర్యముల నన్నిటిని కొనుటయని ఆ ప్రయ ఆచారముఖానుగా రనిరి.

నివేదికము చాల సమంజసముగానున్నది. సదభిప్రాయం లగు మిత్రులవైదములు పురోస్పది కలటములకు నిరోధములు గా నేర్పడెనని. ఈ నివేదికమునందలి ఏర్పాటులకునూడ వారధ్యంతరమున కలిగింపబడు మంచిఫలితములు కలుగగలవని ఆశీర్వాదగా రనిరి.

నివేదికమునందలి మూడవ లెట్టి ఆకృతిని కలిగియుండ వలెనని వారు నిర్ధారణచేయ బూనుకొనలేదు. కలిగి విమర్శన ముగకు రెండుసాధనములగులవు. ఆగష్టు 20 వ తేదీని చేయబడిన వాగ్దానముల నివి చెల్లించుచున్నవా అనినచో చెల్లించుచున్నవనియే చెప్పవచ్చును. ఇదివరకున్న నిరంకుశాధికారమును పూర్తిగా నీ సంస్కరణములు తొలగించి బాధ్యతల పంపాలను నేర్పరుచుటకు ప్రజలసహకారమున కనకాశేయును కలిగించుచున్నది. పరిపూర్ణ స్వపరిపాలనము లభించు వరకు నిట్టిభిన్నభిన్నలింగింప బడు నూటకు భద్రమేమైన కలదాయనిన కలదనియే చెప్పవచ్చును. దీనివలన నేర్పడనున్న వ్యయ పరస్పర సద్భావ, త్యాగ, విశ్వాస, సానుభూతి, సమన్వయములలో పని చేసినచో వాసింపబడిన యుద్ధాభివృద్ధిని నిర్ధింపగలదని ఇండియా ప్రతిక వ్రాసినది.

శత్రువిమోచము.

లండను, జూలై 18:—నేడు సాయంకాల మొకశత్రు విమోచము ధానెలు మీదుగా చాలఎత్తుగా నెగురుట చూచి దానిని తరిమివేసి రని వార్తాసంఘమువారు తెలిపిరి.

బాంకి నోట్లు

లండను, జూలై 15:—ఇండియాదేశమునకు పంపబడుటకు స్తీమరులో వేయబడిన కొన్ని 5-10 రూపాయలనోట్లు ఇంగ్లాండుకు దక్షిణమున సముద్రమున కొట్టుకొనివచ్చెను. వాని నింకను సరిగ వాడుకకు తేలేదు గాన వాని నెవరును పుచ్చుకొనగూడదు. ఉపయోగించగూడదు. వానికి విలువ లేదు. ఇండియా దొరతనమువారు వానికి సామ్యియ్యరు. వాని నాదేశమునకు రానియ్యరని బ్రిటిషుదేశమున ప్రకటింపబడినది.

బాంకులు.

లండను, జూలై 15:—ఒక పెద్ద లండను బాంకుంటు స్టాకు బాంకివారు ఒక ఇండియా ఎట్యుచేంజీ బాంకిని కొనబోగా ఇండియా కార్యాలయమునా రంగీకరింప లేదనియు ఇంచేపు స్ట్రీయను సంఘమువారు తెలిపిన మీదట దొరతనము వారు స్పష్టముగా కూడదని రనియు తెలుపుప్రతిక వ్రాసినది.

ఫైదీలమార్పు

లండను, జూలై 15:—టర్కీలో ఫైదీలుగా నున్న అంగ్ల మైండిక యోధులను వెంటనే కొనిరానిచో వస్త్ర కాలమున మరణము లభింకముగను గాన సంకుల కేమి ఏర్పాటు చేయబడెనని పార్లమెంటు ప్రజలసభలో కాబెండెషు తెలిపిరటగా రనిరి. హేగుసభకు వెళ్లిన వారు నచ్చిన విమర్శలు నాప్రశ్న యలోచించబడు నని బోనగ్గా గా రనిరి.

ఇండియా రైలింగుల జీతము

ప్రస్తుతము ఇండియా రైలింగుల జీతమును హెచ్చింప విజితదని మాంటానూగాగు ఏలుగారి ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పిరి.

బైబిలు

టర్కీలోనున్న కేడకులో ఖయిపీలుగానున్న బ్రిటిషు వారు కిట్టుబట్టలనమ్మి తినుబండారములను కొనుచున్నారని యు హాలండు గాయబాదులు 8.4 నెలలనుండి సరఫరాల నందించుట శరనియు తెలిపినది. అట్టి ఆలస్యము జరుగలేదని కనిష్టాంటునోపీలులోని హాలండు మంత్రులు నుడివిరి. పరిశీలనకు హాలండు ఇనన్వేషరులను కోరెదమ. బిలిములలో నవ సరఫరల నేర్పరుచుటనుగూర్చి హాలండు మంత్రులకి కంతివార్త నందించని పార్లమెంటు సభలో ఏలుగారిప్రశ్నకు జవాబు గారు జవాబుచెప్పిరి.

ఇండియా నేషనలు బాంకి.

లండను, జూలై 15:—దీనిని బాంకుల సంయోగమున చేర్చుట యనుమతింప బడ లేదని తెలుపుప్రతిక వ్రాసినది.

పి. టి. కంపెనీ వాటాలు.

లండను, జూలై 18:—ఈ వాటాలధర ఈ నెలారంభమున 345.యిప్పుడు 378.కంపెనీస్థితి చాల బాగుగానుండుట చేరి ధర పెరిగినది తెలిపినది.

ఇండియాటపాలు

లండను, జూలై 18:—ఇండియా మున్నగు ప్రాచ్య దేశములకు మెయిలుస్టీమరు లెవును వెళ్లునదియు నిర్ధారణము గ తెలుప వీలుతేదుగాన ముందుగనే ఈ త్రరములను టపాకు పంపుచుండరలెనని ఆకాఖవాన ప్రకటించిరి.

సర్వాసుగారి యుపన్యాసము.

లండను, జూలై 20:—జేబు విశ్వవిద్యాలయమునందలి హోరరీ గ్రాన్డవిటులు క్యాప్రెలో చేసిన వింగు సందర్భమున ఆస్ట్రేలియా ప్రధాని సర్వాసుగారు రిటుల నాడిరి. ఫాకిసు గారిచేటు యుద్ధాగసాన ప్రారంభమౌచుచు. జర్మనులకిపుడు విజయము కలుగ దేని వారికిక నెప్పటికిని విజయముకలుగదు. ఏదేని ఆగోచరపక్షవాతము ప్రజలమానములను నశిపరుచుకొనవలెప్పు ప్రబలదేశమగు నమెరికానుగాని బ్రిటనునుగాని జర్మనులు నెటుచుట ఆపంధిము. మనమిప్పుడు స్థిరచిత్తముతో నుండవలెగాని మరి రెండెండ్లకే మరల ప్రబలయుద్ధములను కలిగింపనూను సంధిమరతులను నూచించుటవలన ప్రయోజనము లేదు. అంగ్లదేశమున ప్రజలయుత్సాహము 1916-వ సంవత్సరమునందున్న దానికంటె నీపు డధికముగా నున్నది. వారనడిన మును యుద్ధస్థితిని ఆర్థికముగను పౌరమార్థికముగను గూడ గ్రహింప గలిగి యున్నారు. గాన వేరునము బోరగలుగుచున్నాము. అధినివేశనములకు ఆస్ట్రేలియాకునుగూడ నీ యుద్ధము చావు బ్రతుకులతో కూడినదిగానున్నదని సర్వాసుగారు రనిరి.

బ్రిటిషు యుద్ధపరికర వాహక నౌక

లండను, జూలై 19:—ఆడ్మిరాలివారిస్టుప్రెంటింబి:- ఆస్ట్రేలియాకు పోవు యుద్ధపరికర వాహక నౌక "బరుంగ" అనబడునది కడచిన 15 వ తేదీని టూర్పిపోకొట్టుబడి మంచుబడెను. నవ్వుమేమియు గలుగలేదు. ఇంకొక చిన్న బ్రిటిషునౌకయు ను 16 వ తేదీని టూర్పిపోకొట్టుబడెను. నావికా వ్యోగు లెక్కరును రక్షింపబడలేదు. 12 గురు నావికులుమాత్రము బ్రతికిరి.

మరణము.

టెహెరను, జూలై 15:—ప్రేక్షు మీర్జా అలీఖాను ఆలీసహానేగారు మృతిచొందిరి.

ప్రాస్తు

పరాసువారి ప్రశ్నములు.

లండను, జూలై 19.— శత్రువులు ఎందుకు మారను
కు మధ్య శత్రుత్వ సేవలను పోషించు నిన్ను సాయంకాలము
మేము ముందుకుపోయి చాలమందిని పట్టుకొంటిమి. రెండున్న
వ పడమట పోరు తీవ్రముగా జరుగుచున్నది. మారనుకు
వక్షిణమున మేము చాలసారులు తలపడితిమి. మేము మాన్వో
యిని నాక్రమించి శత్రువులను కూర్చు తూర్పు సరిహద్దుకు
వరిమితిమి. నది కుత్తరమున బోయిను దూరానుబోయిను
వనుకొన్నను రంగములందు మేము ముందుకుపోయి అటకు
వడమట మొక కిలోమీటరువరకును మావర క్రింది ముందుకు
వరిపితిమి. ఈ క్షత్రమున ఇటలీవారు ఆర్థ్రో యంత్రకాలను జూలి
ప్రాంతమున కొంతభూమిని వశపరుచుకొనిరి. మేము 400
యందిని 4 ఫిరంగులను 80 మరఫంగులను వశపరుచుకొంటిమి.
హుంటిడిడరు, నోయిను వోయివరులలో దాడిసలిపి 100
యందిని వశపరుచుకొంటి మని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

విల్లియమ్స్ ప్రెస్నోర్నుకోరు రంగములందు మేము
శత్రువులను తలపితిమి. బాకోవిల్లియమ్స్, లోకరు ప్రాంత
మున దాడి సలిపితిమి చాల మందిని పట్టుకొంటి మని ప్రకటించు
వారు తెలిపిరి.

విమానములు

ఇటలీ సాకావిమానదళము అంటివారియొద్ద నాయుధ
కాలకు చాల నష్టమును కలిగించెను. కాటకోలో బ్రిటిషు
విమానములు చాల నష్టమును కలిగించెను.

అమెరికాలో విజయోత్సవము

న్యూయార్కు, జూలై 19.— పశ్చిమరంగమున విజ
యము కలిగినందులకు నగదుమారకము ద్వారా లక్షావేలమును
వెల్లడించిరి. ధరలు పెరిగినవి. మిత్రమండలి విజయపురోగమున
ప్రశంసాధ్యక్షుడు మధ్యాహ్నము 15 నిమిషముల కాలము నగర
భవనమున గంటలను ప్రాసంగికతల నని మేయ రాజ్యాపించెను.

ఆస్ట్రేలియాలో సుత్సవము

మెల్బోర్ను, జూలై 17.— ప్రాస్తునుండి మంచివార్త
నివచ్చినందులకు సార్వభౌమునికిని శాసనసభవారు జయ
య ధ్యానముల సెలవించిరి.

అమెరికాసేన

లండను, జూలై 19.— అమెరికా సేనలు ప్రత్యేకము
గను కొన్ని అమెరికాపటాలములు పరాసుసేనలో చేరియు
పరాసువారికి తోడ్పడుచున్న వని యుద్ధమంత్రి ప్రకటించు
చుండిరి.

జనరలు మానిజునుగారు

లండను, జూలై 19.— ఇటలీ ప్రాస్తునందు ప్రత్యేక
గ్నందమును నడుపుచుండెను. చాల విదేశసమరములం దిదిడు
వర్తమానంతోగూడ పనిచేసెను. 1916 లో హోమాంటు నితి
వేమరల వశపరుచుకొనెను. బ్రిటిషుసేన వెనుకకు వదలిన
నిమ్మట నితడే హుంటిడిడరుయొద్ద జర్మనులను నిరోధించెను.
ఇటీవల బెల్జియయొద్ద పెద్దయెత్తున జర్మనులను తలపడి కాం
పేనవంకకు శత్రువులు పోకుండ నిరోధించెను.

కెంబ్రిజ్ను రూజువాలెగారు

న్యూయార్కు, జూలై 19.— కెంబ్రిజ్ రూజువాలె
గారు నిరూపించుచు దిగుట నలివి విమాన సహచరుడు
గాంచి చెప్పెనని బరలు రూజువాలెగారి ఆల్బడు నష్టము
వరకు దిద్దివారు ప్రాస్తునుండి జనరలు రూజువాలెగారికి
వంటివార్తవారి.

స్కాట్లండుసేన

లండను, జూలై 20.— స్కాట్లండుసేన మెటెరను
గ్రామమున ఇటలీ సైన్యములను 200 మందిని చాల మరఫంగు
లను వశపరుచుకొనెను. ఆస్ట్రేలియా సేన మెటెరనుకు దక్షి
ణమున కొద్దిగా ముందుకు వెళ్లి 80 మందిని 10 మరఫంగు
లను పట్టుకొనెను. నిమిల ఆడవియొద్ద మేముకూడ కొందరిని
పట్టుకొంటిమి. మావైమానికులు ఆర్మెంటురీ మెట్రీకోరు, రో
సెయ్స్ డ్రై, బ్రూకెను, ఆప్రెడులవై దాడిసలిపి. 9 విమాన
ములను నేలగుచ్చితిమి. మావి 7 కనబడలేదు. రాత్రిమాన్సు
వెలిసినను వైవి 4 టన్నుల బొంబులను రోరాట్రయాలవైవి
4 టన్నులను వదలితిమి. రెండు విమానములు తిరిగి రాలేదని
బ్రిటిషువారు తెలిపిరి.

బిరుదములు

లండను, జూలై 20.— అమెరికా సాకాదళములో
ని వైసు అడ్మిరలు సిమ్స్ గారికి జి. సి. ఎం. జి. రేరు అడ్మి
రలు రాడ్మన్ గారికి కే. సి. బి. రేరు అడ్మిరలు స్ట్రోమింగారికి
కే. సి. ఎం. జి. రేరుదము లియ్యబడెను.

పరాసువారి పశ్చిమగుట

లండను, జూలై 19.— 48 ఫిరంగులను 16000 మం
దిని పరాసువారు పట్టుకొనిరి.

ఇటీవలివార్త

లండను, జూలై 19.— పరాసువారు సోయిసన్సు
ప్రాంతమునందున్నాడు. ఈ క్షత్రమున వారు 7 వేలయందిని 80
ఫిరంగులను పట్టుకొనిరి. మధ్య దక్షిణభాగములందు శత్రువులు
పట్టుదలతో వెదిటచునున్నారు. అచట 18 ఫిరంగులను
వెక్కువేలమందిని పట్టుకొంటిమి. ఈ అవస్థలందన సంతృప్తి
ఫలితము నిపుడు నిర్ధారణచేయ విలులేదుగాని హంపేను రెయి
ముస్ రంగములందలి స్థితి చాల మార గలదు. రెయి ముస్ ఫా
నమునకు నమి నకు బర్మనులు సామానులను సేవలను పంపవలసినము
ఖ్యమార్గములయందు విరుగు
పరాసువారు ఫిరంగులను కాల్చుచున్నారు. రైలుమార్గమున
ఫెరించుటకు ఎందుకు క్షత్ర దక్షిణములందు జర్మను సేవల
కిపుడు సంబంధము కలిగినదిగాన నాప్రాంతమున నుండుటవారి
కి చాల చిక్కుగా నున్నది. యువరాజుసేనలు చాలక్షీణించు
చున్నవిగాన పరాసువారు సైన్యములను వదలనివో జర్మనులు
తినువడ్డిని కుదుర్చుకొనుట మరియొక కఠినవిషయముగా
నున్నది. మిత్రమండలికి గూడ తొందరతోలకలేదు. రూప్రప్త
సేన చాల నిలచియున్నది. ఆసేన దిక్కు కాలములందు విలులేదు.
జర్మను అవస్థలందమున 80 దివిజనులకంటె సాధకముగ నుప
యోగింపబడలేదు. వారిలో 28 ప్రధాన నిలువ సేననుండితేబడి
నవను విషయము నిర్ధారణ కాలేదు. నిన్ను జర్మనులు ప్రా
శేను మరల నాక్రమించిరి.

అమెరికావారి ప్రకటనము

లండను, జూలై 20.— ఎయిసుమారనులకు మధ్య మే
ము ముందుకు వెళ్లుచున్నామని అమెరికావారు తెలిపిరి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, జూలై 20.— ఎయిసు మారనులకు నడుమ
పగలంతయు పోరు తీవ్రముగా జరిగినది. శత్రువులు పెద్దనిలువ
సేనతో తలపడి నిరోధించిరిగాని మాపురోగమున మారలేదు.
పశ్చిమమున సోయిసన్సు చాడినులకు నడుమ మా సైన్యమును
నిలుపుకొంటిమి. సభ్యభాగమున కొన్నిచోట్ల వాన్సు-కా
స్టిల్లి - విల్లవైలను - నోరో - నర్ - తర్కువత్తయందు కి కిలో
మీటరులు ముందుకుపోతిమి. కుడితీపున తీవ్రముగపోరి మాసే
నకు ఈకాన్యమునకున్న పీఠభూమిని కోర్కొన్నపుడు క్షత్రమున
నున్న గుట్టున వశపరుచుకొని టూర్స్ని దాడిపోతిమి.

జర్మనులసైన్య.

లండను, జూలై 17.— అంతయు నుండుకాలము. మిత్ర
మండలివారు సైన్యముగా నున్నారు. 48 గంటలలో జర్మ
నులకు నిరుత్సాహము కలిగినది. యువరాజుగారికిటి ఆకా
భింగము కలుగుట కిది ఆరవసారి. జర్మను లన్నవహితులని
ఖైదీలుచున్నారు. ఇదియేపెద్ద యుద్ధమా లేక తాత్కాలిక
మాముని ఆస్తి దక్షిణములవారు నాలోచించు చున్నారు. తా
త్కాలిక మేనని ఆమెరికావారు తెలపి పట్టుకొనిరి.
నిన్నటి కుండి లండను పారి ను న గ ర ము లం ది
యభిప్రాయము మారుచున్నది. శత్రువులు రెండు శ్రోత్రసేన
లను ఆరితేరినవారిని పంపిరి తెలిసినది. విజయనిర్ధారణేచ్ఛ
వలసిన జర్మను లేక కాలమున వెక్కుతావుల తినువడ్డిలను
విస్తరింపజేయవలసి వచ్చినదిగాని ఏకకాలమున వారు రెండు
చోట్ల పెద్దవత్తున తలపడు నలవాటు నెగుగరు. ఇపుడు వా
రట్టి ఏర్పాటులు చేసియుండురు. ఈరంగమున నుపయోగింప
బడనివా రింతోరంగమున కిపుడు పోవచ్చును. ఇటలీ లాభము
కలగలేదు. నొప్పనష్టము కలిగినదిగాన శత్రువు తేమిచేసెద
గో తెలియదు. ఇటలీవే యింకను సేనను నిరయోగించి యిం
కొకరంగమున ప్రయత్నమును మానుకొందుకో లేక ఇచ్చటినష్ట
మును వదలుకొని తిక్కిన కర్తవ్యమును జూడకను సారము జరిసె
దగో తెలియదు. ఇంతవర కెట్టిమాననయనలేదు. ఎటులైనను
నామదిముల క్రితముకంటె వారిస్థితి యిపుడు శోచనీయు
గానున్నది.

విమానములదాడి.

లండను, జూలై 20.— 18-వ తేదీ రాత్రి ముష్టము
వెంజి యంత్రకాలవైవి బొంబులను వదలితిమి. అచట మంట
లు లేచినవి. హెడెల్బర్గ్ బరబుకు, వాడ్కోసేనులవైవి గూడ
బొంబులను వదలితిమి. రెండు రైలుబండ్లవై బొంబులనువేసి
నిలిపివేసి వానివైవి మరఫంగులను కాల్చితిమి. నిన్న శ్రీప్రాం
డకి ముందుకొట్టును తగులబెట్టితిమి. విమానము లన్నియును
మరలివచ్చె నని మంత్రిలు తెలిపిరి.

జర్మనుల ప్రకటనము

లండను, జూలై 19.— ఎయిసుమారనులకు నడుమ
పరాసువారు పెద్దసేనతో హంకుబండ్లతోను తలపడిరి. కొం
తెఫలము నాక్రమించిరి. మానిలక సేనలు తలపడినవి జర్మనులు
తెలిపిరి.

పరాసువారి ప్రకటనము

లండను, జూలై 20.— ఇంతవరకు ఇద్దరు కల్లులు
నువారివర్గమును 17000 మందియుపట్టుకొనబడినట్లు లెక్కతేలి
నది. 360 ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. 18-వ తేదీని వైమానికులు
రంగమునం దంటిటను బాగుగా పనిచేసిరి. పరాసువారు 22
విమానములను బ్రిటిషువారు 7 విమానములను నాశనముచేసిరి.
మారను వారివైన బొంబులను వేసి తిమి. కా లి వం
తె న ను వి య గ గొ ట్టి తి మి. వె రి ఎన్ టా కి
దెండిను-క్యెయిలీ-వాన్సు-చేవిని క్విర్కెలలో సేనలవైవి మర
ఫంగులను బొంబులను వదలి తరిమితిమి. వెనుకనున్న ద్రేమ
నులమీద బొంబులువేయగా మంటలులేచినవి. పగలు 22
టన్నులను రాత్రి 21 టన్నులను వదలితిమి. బ్రిటిషువారు
2 టన్నుల బొంబులను వదలిరి. నిన్ను రాత్రియు ఎయిసు
మారనులకు మధ్యరంగమున సభ్యభాగమున పరాసు అమెరికా
సేనలు పురోగమున నున్న సలిపెను. మేము
విర్జిని చేరి మాన్వో అడవిని దాటి విల్లియెను వరకును పోయి
న్యూసెంటు ప్రాంటులీసి నర్క్లింగు గనులను వశపరుచు
కొంటిమి. మారనుకు దక్షిణమున ఫాసాయి గూర్చిలకు నడుమ
శత్రువులను తరిమి మారనుప్రాంతమున ప్రదేశము నాక్రమించితి
మని పరాసువారు తెలిపిరి.

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము.

లండను, జూలై 20.— నిన్ను జరిగిన పోరునందు
మెటరనురంగమున 4000 అడుగులు ముందుకుపోతిమి. మెట
రను గ్రామమును వైర్పతినున్న కొన్నియిండ్లను బ్రిటిషువారి
వశమైనవి. పశ్చిమపురోగము శత్రువులు బలముగా నెదిరించిరి
గాని తిక్కినచోట్ల నులభముగ సైన్యములు మావశమైనవి.
456 గురిని పట్టుకొంటిమి. రాత్రిబూర్మాంటు హామెయొద్ద
దాడిసలిపితిమి. ఈ క్షత్రమున పోరుసలిపి హెజాటర్సుకు దక్షి
ణమున మొకమైలు ముందుకుపోతిమి. నెంటు వె నెంటు ఎన్
నులకు సమీపమున శత్రువులు ఫిరంగులను కాల్చిరి బ్రిటిషు
వారు తెలిపిరి.

పరాసు సేనాని.

లండను, జూలై 20.— పరాసు శ్రోత్రసేనాని నిగోటీ
గారు ప్రస్తుతము దక్షిణ సేనను నడుపుచున్నారని విశేషములు
వ్రాసిరి.

బ్రిటిషు విమానముల దాడి

కో వెను హేగను, జూలై 20.— మున్న రాత్రి 4.30
గంటలపుడు ఆంగ్లవిమానములు టాండరను విమానకాలవైవి
దాడినవి. 3 విమానములు బొంబులను వదలెను. 20.80
బొంబులు వదలబడెను. వానిలో 4 బొంబు లొక పెద్ద విమాన
కాలకు తగిలెను. గోడలు ఉక్కుతోను రాళ్లతోను కట్టబడి
నందున తగులబడ లేదుగాని లోపల మంటలు లేచి 2 జిల్లిరు
లు తిగులబడినవి.

నిన్ను నడుమను ఇటలీయొద్ద పోరుచున్న సాకా
దళమునుండి వెళ్లిన విమానములు వెళ్లువిగునందిరి టూంబరు
విమానకాలవైవి రెండుసారులు బొంబులను వదలెను. ఒక్కటి
తిప్పి తిక్కినవిమానములన్నియును విమానకాలనుచేరి పూర్తిగా
నాశనముచేసినవి. అది జంటకాల. తిక్కినకాలలమీద గూడ
గుండ్లువడినవి గాని శత్రువుల శత్రుత్వము లేకుటచే నష్టమును
కనిపెట్ట విలులేకపోయినది. 700-1000 అడుగుల ఎత్తునుండి
గుండ్లు వదలబడెను. 4 ఆంగ్ల విమానములు తిరిగిరాలేదు. వా
నిలో మూడు డెన్మార్కులో దిగినవి. 2 జర్మనులు నాశనమై
నవి తెలియుచున్నది

లండను, నూత్రై 21:-కలీనిగ జెట్టుకు వియన్నా విలేజింగి
యిట్టు వ్రాయుచున్నాడు. అధిగ కారపత్రికయగు “ప్రెడెం
ట్టాటు” అను పత్రిక విదేశకార్యాలయము వారి భవనమున
మును నికాకరించి అస్థియును ప్రభుత్వమువారి నిమయమున
స్వేచ్ఛగలిగియుండ గోరినది. విదేశకార్యాలయము వారు
పత్రిక భారదెనిగూర్చి పీత్రముగవ్రాసి అదను మాపత్రిక పట్టె
ముగానెన నుండలెనని కోరిరి.

మాంటెగ్యు సంస్కరణములు.

మాంటెగ్యుగారు ప్రకటించిన సంస్కరణముల గ్రంథము ఆంధ్రభాషయందు ముద్రిత మగుచున్నది. గ్రంథము ఒక షుక్లములోపున వెలువడగలదు. భారత రాజ్యాంగ జ్ఞానమున కీ గ్రంథము కల్పితమవునలె నున్నది. శ్రీ యాంగ్లముచుచువలెగిన గ్రంథము. డిమిట్రీ ఆక్టోబ్రెనైజునందు 300 పుటలకు మించి యుండును. దీనివల ఒక రూపాయ నాలుగణాలు మాత్రమే. వలయువారు వెంటనే దరఖాస్తులు దిజువు చేయించుకొనవలెను.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

పెన్సిన్ రంగము.

లండను, జూలై 18:—ఈ నెల 14-న తేదీని ఆస్ట్రేలియా నేన క్రమపులను తలపడి చాలనష్టమును కలిగించెను. ఒక్కటో 120 కేసులు లెక్కమవచ్చినవి. ఎటువంటిరాని అమ్మక వేషములనై మేము, బాంబులనుకలి నష్టమును కలిగించితిమి.

హోటలు.

అమెస్టరుడం, జూలై 18:—హోటలుగాను గూర్చి టర్కీ బల్గేరియాదేశములవారి కింకను సమాధానము కలుగలేదు. హాంబర్గు నాక్రెయిటప్రతిక వ్రాసినది.

నై బేరియాలో జపాను సేన.

టోక్యో, జూలై 20:—నై బేరియాలో కల్పించు కొనుటకు జపానుదొరతనమునాదు నిశ్చయించిరి. ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి తెలుపబడినది. రష్యావారికి చేయదగిన సహాయ స్వరూపముగూర్చి అమెరికా జపాను (బ్రిటన్ ప్రాప్త) దేశములకు రాయబాగములు జరుగుచున్నవి గాని యంతవరకేమియు నిర్ధారణముకాదని వాడింగ్లనుండి వార్తవచ్చినది.

కలరా.

లండను, జూలై 20:—మాస్కోలో 224 గురికి వ్యాధి కుష్టముగ సోకినది. 79 గురికి విషయమున సమాధులుగా నున్నది. కెట్రోగ్రుడునకు 120 వందకి వ్యాధిసోకినవరి రష్యా వారు తెలిసెరి.

పాటియాలో మహా రాజా గారు

లండను, జూలై 19:—పాటియాలో మహారాజాగారు కాశ్మీర ప్రభుత్వంత్రిగౌరవమును బడయుటకు గాబోవు తాము వేల్పు రాష్ట్రమునకుబోవుము.

ప్రతిమరలు

లండను, జూలై 19:—పరివారిని నిలిపివేయవలె నని కాటకాక్టోలు బోర్డువారు నిర్ణయించిన విధానము నమలు జరిపినవో ఆధిక సంఖ్యాకులగు పనివారు పనిలేకుండ నుండు రిని పనివారు వాదించుటచే అవిధానమును జూలై 20న తేదీకుండి 15 దినములు అమలుజరుపకుండ నుంచి లాంకామైన్ ప్రతి వ్యాపారము విషయమున ఈసమస్యను విచారించుటకు బోర్డు వారు నిశ్చయించిరి. ఇన్ఫర్మేషన్ గురికి నూటికి 25 చొప్పున వేరే కృత్రియ భాత్యుత్పన్నే స పద్ధతులవైననా లేకయిప్పటి వేతనములవైన నాయనివైగను నాప్రతిమరలలో పనిచేయు 3000 వందకి పనివారు సమ్మెకట్టిరి.

స్పెయిను మంత్రి వర్గము

మెడిను, జూలై 21—స్పెయిను నాకామంత్రి రాజీనామానిచ్చెను.

ఆల్బేనియా రంగము.

లండను, జూలై 18:—పరాక్రమము తూర్పురంగము నుండి యిట్లు ప్రకటించిరి.—కెర్నానదివంపునందు క్రమపులు ఇటాలియనుస్థానములను చాలపర్యావరణములు ముట్టడించెనుగాని ప్రోసివేయజడెను. బల్గేరియనులకు విశేషనష్టము గలిగెను.

త్రికోటలో సంస్థానప్రభుత్వమువారు పాతకాల నిర్మాణలక్షీముల పెట్టుకవెసెరిట. అచ్చటి ప్రజలు వారి నెగ్గకలేయవలదని ప్రభుత్వమువారికి విజ్ఞాపనమును సమర్పించిరి.

అమెరికా, ఇంగ్లండు.

నెట్టలు పల్లిసిటీ బోర్డువారు మమ్మిట్లు ప్రకటించుచుని కోరిరి:—వికాగోనుండి మేమానున ఒక అమెరికను ప్రముఖునియొద్దకుండి వచ్చిన యుత్తరమునుండి ఈక్రిందిభాగము ప్రకటించబడినది:—“మాతృదేశమునకు అధినివేళ మన దగు ఈదేశమునకును పూర్వకాలమునం దుండిన అన్యబావము లన్నియు నశించి, అన్యోన్య ప్రాత్యభావముగను, సహకార భావముగను మారి లోక క్రమపును బోనుటకు సంయోగ కమును గలుగజేసిని.

అత్యుత్తమ స్వాతంత్ర్య ఋణముకొనుట వైవిక ప్రదర్శనములు జరుపబడుచున్నవి. ఈ ఋణము 300,000 లక్షల డోలర్లకు అధికముగ నుండు నని భావించబడుచున్నది. ఈ ఋణమును ఇంక పెట్టుక వ ఋణమును యుద్ధస్వహాణమున కవసరము వున క్రమపుల సేనాధిప ప్రభుత్వమువారు మనయుత్సాహమున తెలిసికొనినవో క్రమపులు ఎట్టివరకులతో వైవిక సంధి చేసికొనబూనుకొందురుగాని తమ భౌతికీతికి శాపదనము గలిగించుకొనరు. ఇదిగాక 1919 జనవరి 1 న తేదీకి మన సేనలు 30 లక్షలు ఫాస్ఫోలోడునునని యనుకొనుచున్నాము.

స్వతంత్ర్యమున సేనాగ మారొజువును లోకచాన్ద్రమున మహామండలమును జరుపుచున్న మీరుకు మిత్రమండలికిని అధిక బలము గలుగును గాక.

సింధునదిమనందలి నెట్టలు పల్లి సిటీబోర్డువారిట్లు మమ్మిట్లు ప్రకటించుచుని కోరిరి:—హిందూభాగమునందలి టనుగల ధర్మసంస్థల యేర్పాటులనుగురించి ఒక నాసినిగురించి మరయుక నాసికి తెలియకసావునవల ఒకభర్తయునకే బురు సాహాయ్యము చేయుచున్న సంధి రెండవవారికి తెలియకుండ గనే అయిదారసంఖ్యములు సాహాయ్యముచేయుట సంధివించుచున్నది. యుద్ధసంబంధములేని ధర్మసంఖ్యములపట్లను కొన్ని విస్మయ కలుగుచున్నది. అట్టివిస్మయ లేకుండ చేయుటకై ధర్మయేర్పాటుసంఖ్యలు యేర్పరుపబడినది. వివిధ యుద్ధసంఖ్యల యేర్పేముల మమ్మిట్లు సంగతులను తెలుపుచు వారి రిజిస్టరును తయారుచేయుటయు ఒక సంఖ్యను చేసినవనిని రెండవసంఖ్యను చేయుటకు సేనలేకుండ కల్పింట్లుములను జరిపి వివిధసంఖ్యలు లను అన్యోన్యసహచర్యమును కల్పించుటయు ఆయాసంఖ్యలు లు లాభప్రదముగ చేయవలసినధర్మమును నిర్ణయించుటయు, బోర్డువారిప్రేమయు క్రిందపనిచేయుచును భన ప్రతినిధి మమ్మిట్లు గునిచయములను ప్రజలకు తెలియజేయుటయు సంఘాల్లోములు. ఈ యుద్ధమునునకు రాజప్రతినిధి సోమవలగ నుండును. సంఖ్య ప్రధానస్థానము భారతీయ పు రాజధానియందుండును.

తిరునల్వేలి జిల్లానుండు పాటూరు రైలుకేంద్రమునకు గురువారము నాటిరాత్రి యొక దొంగతనము జరిగెను. నాత్రి మెయిలులవలన వచ్చిన రిజిస్టర్లు ఇన్ఫర్మేషన్లకు త్రైములు కట్టిచేయబడిన రైలుసంచి స్లాటుఫారమునాద పడియుండెను. దాని నింకిన వ్రేమనులోనున్న మెయిలు పెట్టెలో పదవేలగుతెను. ఎక్కువగా మాడకుండ నున్నప్పటికి ఎక్కువగా అందిరి ఎక్కు కొనసోయి 900 రూ.ల విలువగల ఒక ఇన్ఫర్మేషన్ల కుత్తరమును 100 రూ.ల నగదును సంగ్రహించి లెక్కిన కుత్తరములను వెనటిలో సాగ జేసిరి. మరునాటి యదయమున ఎక్కువగా అక్కడికి పోయిచూడగా అవి కనబడెను. ఈసంగతి తెలుపబడగా తిరునల్వేలి డివిజను పోస్టాఫీసుల నూపుంపెండెంటు గారు కచ్చి నివారణలు సులువులున్నాను.

బంగాళములో మైమింగుగుమెట్ల ఇదివర కన్నదును రాసాలి పెద్ద ప్రవాహము (బ్రహ్మపుత్రానది) వచ్చినదని మైమింగుగు ఒకేభక్తుడు తింతిచ్చుచున్నాడు. బ్రహ్మపుత్రానది అత్యధికవృత్తిమిండి ఇంకన పెరుగుచున్నది. నెట్టోలో నా అనుభవము నీటిలో మునిగెను. చుట్టుప్రక్కల గ్రామములన్నియు వరదలైనవి. ఆస్థాగ్రంబోజింపూరు గ్రామమున నని చాలా పొంగ నని తెలియించున్నది టూంగెయిలుపురమును ఉపద్రవ స్థితిలో నున్నట్లు తెలియుచున్నది.

గుంటూరుజిల్లా మదలగ్రామమునందలి 18 - 7 - 18 నాగ రేళ్లర్ పుస్తకాగారమునకు ద్వితీయ వార్షికోత్సవము జూలై 16 న తేదీని జయప్రదముగా బ్రహ్మపుత్ర ముడిగొండ యేకాంత్రేయముగారి అధిపత్యముక్రింద జరిగెను.

పునకోటలో నూతనజ్వరము ప్రవేశించి గ్రామములకు నగూడ ప్రాకినది.

మన ఓడ్యయరుగారు.

పంజాబులో మహాబాబు అధికార గారితో నిర్వహించబడుచున్న “పంజాబు” అను ఉద్ధాపత్రిక 10-వ నిఘ్రువరి తేదీని వార్తా పత్రికా కాపసముయొక్క వియమువలన నాగి పోయినది. ఈపత్రికాధిపతి కేకాటము చేసి మిత్రులకుద్దేశమును సంపాదించి, యంత్రములనుకొని, స్వంత ముద్రాలయమును తెలుపుటకు అన్నిప్రయత్నములను చేసికొను ముందగా పంజాబు డిప్యూటీ కమిషనరుగారు పలిపించి, ఇదివరకు “పంజాబు” పత్రికలో “హిందూదేశ రక్షణము” అను శీర్షిక క్రింద వ్రాసిన వ్యాసమునకును వెనల్కోడ్ 184 ఎ క్రింద సంపాదకుని కేటించుటకు నిర్ణయముగానున్న యియు, తనూతన ముద్రాలయ ప్రయత్నములను మానెదనా లేనాయనియు తెలిపించిరి. మహాబాబుగారు ఆలోచించి తెలిపెదనని తిరిగి రచ్చెను. ఈ సంపాదకుడు తిప్పిచేసిన యెదల విచారించి కేటించవలయునగాని, అతను క్రొత్తపత్రికను స్థాపింప బోవుచుండగా ప్రాతేనెర మేదోకలదని నాసిని వెకలింది ఈనూతన కార్యమును అపివేయించుట కంటె దుండగము యింకొక టుండబాలదని బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక వ్రాసినది. పంజాబురణములు అందరిచేతను ధారాళముగాదర్శింపబడవలయునని దొరతనమువారుకోరియున్నాను. మైకేలు ఓడ్యయరుగారి రాజ్యములో ఎట్టి వార్తాపత్రికా స్వాతంత్ర్యముకలదో, వారెట్లు రాజప్రతినిధిగారి యొక్కయు స్టేటు సెక్రటరీ గారి యొక్కయు అడ్డలను పాలించుచున్నారో చూడుడు!

పాటిశుద్ధాభివృద్ధికార్యములు.

కెన్సెల్ గాస్ట్రోనాయము నుండి 1918 - 19 నందు సాధారణ పాటిశుద్ధికార్యములకై వ్యయముచేయుటకు నిర్ణయించిన 6 లక్షల రూప్యములనుండియును రూ. 2,81,325 లను నేగోక వోటను ప్రయరించిన జిల్లాలవారిగ వ్యయముచేయుటకు పాలకు లనుమతి నొసంగిరి. ఈవ్యయమునందు గ్రామసేను లందు నీటికనకులకు గల్పించుటకై ఏర్పాటులంకుట సంకల్ప త్రికరము. నీటికనకులకై పామ్యును నూతులకు వ్యయము చేసెడి సందర్భమునందు క్రొత్తనూతులను క్రొత్తవకంటెను ప్రాతిపాతులకై వినియోగించుట యుక్తమని పాలకులు నూచించిరి. మంచినీరులేకను శుద్ధమైననీరు లేకను పల్లెటూరి వారును పట్టణవానులును పడెడిపాట్లు నష్టనాశితములు. కలరా దేశక కేంద్రం బలియగుచున్నాను. ప్రాత్రక్రొత్తనితక్షితేకను గ్రామసేనులందు పట్టణములందును నీటికనకులను గల్పించుట పరిపాలనమునకు మొదటి ధర్మము.

Latest Telegrams.

[REUTER]

LONDON, July 21. PARIS.—Germans endeavoured to cover their retreat across Marne by pouring out great volumes of gas and opening a barrage of fire from north bank. French replied with terrible fire squalls of shells rain of machinegun bullets and storm of bombs, destroyed bridges and covered both banks of river with projectiles. Enemy lost fifty percent of effectives before he completed evacuation of south bank.

Reuter's correspondent at French headquarters wiring this morning says:—British troops took part in battle for first time yesterday between Rheims and Marne in region of Andre British took up position at night and attacked immediately with complete success advancing over a mile.

Mr. Balfour in speech at Westminster alluding to berlings recent reference to Belgium as a pawn, said:—This meant that having attacked Belgium without provocation having conquered it and treated it pitilessly and deprived it of every material good and all moral benefits attaching to freedom, Germans were prepared to give it up provided they could get some other territory in which to exercise their peculiar gifts. Germans would consent to oppress Belgium no longer if powers permitted Germany to oppress some other areas in Europe or elsewhere, of all outrages to which Belgium had been subjected none had been more insulting.

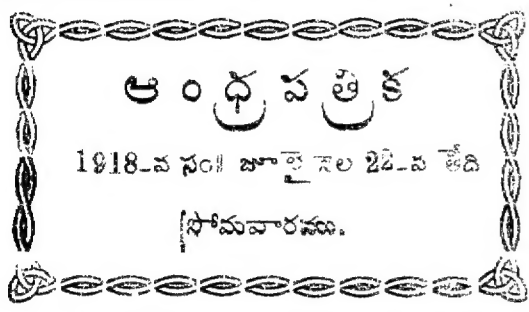
(Associated Press)

BOMBAY, July 22. The Government have been pleased to grant permission to Mr. Tilak and his legal advisor to proceed to England solely for the purpose of his case on giving an undertaking that they will abstain from any kind of political agitation there. On reaching England Mr. Tilak has however reserved to himself the right to move the Home Government for cancellation or modification of the conditions imposed upon him. He intends to proceed to England by the middle of September as his case is likely to come up for hearing before the London High Court in November next after the long vacation.

ఆంధ్ర విద్యానిధి; విన్న పము.

ఆంధ్రులయందు విద్యావ్యాప్తము తృప్తి కరమగులేదు. ఇంజనీరింగు వైద్యకళాశాలలందు విద్యార్థులకు ప్రవేశము దొరకుట దుర్లభము. ప్రవేశము దొరికినవారికి పోషణము దుర్లభము. ప్రస్తుతము ముగ్గురు విద్యార్థులు ప్రవేశమును బొంది పోషణకై అల్లాడుచున్నారు. విద్యార్థి మానులు ఆంధ్రదేశాధిమానులు ప్రత్యేకింపబడినవిద్యార్థులకు గాని ఆంధ్రవిద్యానిధికిగాని సహాయము చేయుటకు ప్రార్థితులు. దానములందెల్ల విద్యాదాన ములనుదానము. సొమ్ము నీశ్రీంది చిరునామాకు పంపవలయును.

ఆంధ్రవిద్యానిధి కార్యదర్శి,
7, తింటుకెట్టిపేడి, మద్రాసు.

రాజ్యాంగ సంస్కరణవిధానము

రాష్ట్రీయ సమరపాలనము.

మాంటెగుగారి విధానమునందు బాధ్యతాయుత పాలనమునకు రాష్ట్రములు ఆయువుబట్టని వారు నిర్ధారణచేసిన రెండవసూత్రము విశేషము చేయుచున్నది.

“బాధ్యతాయుత పరిపాలనము క్రమవికాస పరిణామ ముపొందుటకు ప్రభుత్వములను జేయుటకు రాష్ట్రములు జైత్రములు. రాష్ట్రములందు వెంటనే కొంత బాధ్యతను గలుగజేయవలయును. స్థితిగతులు అనుకూలమైన తోడనే సంపూర్ణబాధ్యతను గలుగజేయుట ముల్యము. ఇందుకలసి ఇందియ ప్రభుత్వమునండి ఆక్రభుత్వము స్వకీయబాధ్యతల నిర్వహణమున కనుకనుకరించి ఆర్థికపాలనా శాసనవిషయములందు విశేషమైన స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే రాష్ట్రములకు గలుగజేయుట యవసరమగుచున్నది.”

మాంటెగుగారు వారి యనుభవమునందుగల బాధ్యతాయుత నిర్మాణములను స్థాపించుటకై వారు లోకమునందు అభూతమైనట్టియు స్థిరమైనట్టియును పద్ధతులను గనిపెట్టిరి. లోకమునందు బాధ్యతాయుత పాలనములు రెండువిధములైనవి గలవు. బ్రిటీషు రాజ్యాంగ నిర్మాణమునందుగల విధానము శ్రేష్ఠమని చెప్పటకు విలులేదు. యుద్ధ మారంభమై నాలుగేండ్లయినను వార్త మెంటు మారలేదు. మంత్రులును సంపూర్ణముగ మార లేదు. మంత్రివర్గము శాసనసభకును తన్మూలమున నియోజక గణమునకును ప్రత్యక్ష బాధ్యతను వహించుట యొకపద్ధతి. ఇది బ్రిటీషు ప్రభుత్వము నందు వాడుకయందున్నది. మంత్రివర్గము మీదను శాసనసభకు విశ్వాసము లేనపుడు మంత్రి వర్గము నిర్ణయించును. క్రొత్తమంత్రివర్గ మేర్పడిన గాని కార్యనిర్వహణము దుస్తరమగును. రెండవ విధానమునందు మంత్రివర్గము శాసన సభకు నియోజకవర్గమునకును బాధ్యత వహించవలసిన యవసరములేదు. ప్రధాన కార్యనిర్వాహకాధికారి మంత్రివర్గమును నియమించును. మంత్రులకును శాసనసభకును భేదాభిప్రాయము గలిగినను మంత్రులు నిర్ణయించవలసిన యవసరములేదు. ఈ పద్ధతి స్వీజర్లాండు ఆమెరికా జర్మను రాజ్యము

లందు గలదు. ఈ పద్ధతయందైనను నియోజక వర్గపు విశ్వాసములేనపుడు మంత్రివర్గము వ్యవహారమును నడుపుట దుస్తరమైనను వెంటనే రాజ్య భారమును మానుట యవసరములేదు. ఈ పద్ధతి యందు నియోజకులైన మంత్రులు నియోజకాధికారులకు బాధ్యతను వహించవలసియుండును. నియోజకాధికారి నియోజకవర్గమునకు పరోక్ష ముగ బాధ్యతను గలిగియుండును. హిందూదేశ ముయొక్క ప్రస్తుతస్థితియందీ రెండువిధములయిన బాధ్యతాయుత పరిపాలనములు సాధ్యములుగావు. కాంగ్రెసులీగు విధానమునందొక విధమైన కష్టము మాంటెగుగారి విధానమునందొకొక విధమైన కష్టము గలదు. అధికారవర్గ రక్షణమున కనుకూలముగ మొదటి విధమును మాంటెగుగారును ప్రజా ప్రాజాపత్యమున కనుకూలముగ రెండవ విధమును కాంగ్రెసులీగును నిర్ణయించినది. ఉభయ విధానములందును బాధ్యతాయుత పాలనము విశేషముగ లేదు. మాంటెగుగారి విధానమునందు బాధ్యతాయుత పాలనము కనుపడుటకై కార్య నిర్వాహక వర్గమునందు మూడు తరగతుల మంత్రులను నిర్ణయించి రెండవ తరగతి మంత్రులకు కొన్ని రాచకార్యములందు కొంత బాధ్యత కలుగజేయబడినది. అందు పరిపాలనమునందు స్వాతంత్ర్య విషయములు పరాయత్త విషయములు అను రెండు విభాగము లేర్పడుట బడినవి. పరాయత్త విషయములందు సంవరణము గల బాధ్యత సైతం కలబడినది.

రాష్ట్రీయ శాసనసభలయందు ప్రజానియుక్తుల సంఖ్య యధికముగ నుండు విషయము నందు కాంగ్రెసులీగు విధానమునకును మాంటెగు విధానమునకును విశేషమైన భేదం లేదు. నియోజకవర్గము విశాలముగ నుండవలయునని మాంటెగుగారును సంగీకరించుచున్నారు. నియోజక గణమునకు గావలసిన గుణశీలములను నియోజక వర్గతులను నిర్ధారణ చేయుట కొక యవసంఘము నిర్ణయించవలయునని మాంటెగు గారు నిర్ణయించిరి. మాంటెగుగారి సంకల్పములు ఉపసంఘ ముఖమున కార్యరూపమును వహించునపుడు మోగి మింటా సంస్కరణముల సంస్కరణము నందువల నియోజకవర్గము సంకుచితము గావచ్చును. అధికారులు చివరవరకును సభికార సంరక్షణ మార్గములను నరయుచుండును. ఈ యుపద్రవమునండి మాంటెగుగారు వారి నిర్ణయములను సంరక్షించుటకు సూచనలను జేసిన యుక్తముగ నుండియుండును. రాష్ట్రీయ శాసనసభ కధ్యక్షుని నెన్నుకొనెడి యధికారము శాసనసభకుండవలయునని కాంగ్రెసులీగు విధానము కోరినది. సభాధికత్యము రాష్ట్రాధికతి పశేమునందండవలయునని మాంటెగు విధానము నిర్ణయించినది. శాసనసభాధికత్యము రాష్ట్రాధికతి పశేమునందండవలయునని అధికారదుర్లమునకు ఒక రక్షకావరణము ఏర్పడినది. సభాధికతి సభానియమములను సభికారసంరక్షణమున కనుకూలముగ వ్యాఖ్యానము చేయవచ్చును. చర్చలందును సమ్మతుల నిచ్చుటయందును సభాధికత్యయొక్క వ్యవహార క్రమనిర్ణయమునందును అధికారము ప్రతినిధుల స్వాతంత్ర్యాచరణమునకు ప్రతిబంధకముగ నుండగలదు. చెన్నపురి శాసనసభయందు శ్రీ వెంట్లండు ప్రభువు సభాధికత్యాధికారమును నిష్పక్షభావముతో నుపయోగించలేదని సభావ్యవహారముల పరిశీలనమువలన తేలుచున్నది. బాధ్యతాయుత పాలన స్థాపనమునకు అనధికారసభాధికత్యము అవసరము. మాంటెగుగారి నిర్ణయమునందు సభాధికతి సభ్యుల విశ్వాసములేనపుడు మంత్రివర్గము వ్యవహారమును నడుపుట దుస్తరమైనను వెంటనే రాజ్య భారమును మానుట యవసరములేదు. ఈ పద్ధతి యందు నియోజకులైన మంత్రులు నియోజకాధికారులకు బాధ్యతను వహించవలసియుండును. నియోజకాధికారి నియోజకవర్గమునకు పరోక్ష ముగ బాధ్యతను గలిగియుండును. హిందూదేశ ముయొక్క ప్రస్తుతస్థితియందీ రెండువిధములయిన బాధ్యతాయుత పరిపాలనములు సాధ్యములుగావు. కాంగ్రెసులీగు విధానమునందొక విధమైన కష్టము మాంటెగుగారి విధానమునందొకొక విధమైన కష్టము గలదు. అధికారవర్గ రక్షణమున కనుకూలముగ మొదటి విధమును మాంటెగుగారును ప్రజా ప్రాజాపత్యమున కనుకూలముగ రెండవ విధమును కాంగ్రెసులీగును నిర్ణయించినది. ఉభయ విధానములందును బాధ్యతాయుత పాలనము విశేషముగ లేదు. మాంటెగుగారి విధానమునందు బాధ్యతాయుత పాలనము కనుపడుటకై కార్య నిర్వాహక వర్గమునందు మూడు తరగతుల మంత్రులను నిర్ణయించి రెండవ తరగతి మంత్రులకు కొన్ని రాచకార్యములందు కొంత బాధ్యత కలుగజేయబడినది. అందు పరిపాలనమునందు స్వాతంత్ర్య విషయములు పరాయత్త విషయములు అను రెండు విభాగము లేర్పడుట బడినవి. పరాయత్త విషయములందు సంవరణము గల బాధ్యత సైతం కలబడినది.

పతి సభ్యుల విశ్వాసా విశ్వాసములతో నిమిత్తము లేకను సభా నిర్వహణాధికారమును గలిగియుండును. ఉపాధ్యక్షుని నియమించుటకును సభికారము గవర్నరునకు గలదు. గవర్నరు అధికారిని నియమించును. అధికారసభ్యుని నియమించుట యుచితమని మాంటెగుగారు సిఫారసుచేసిరి. సిఫారసులేనపుడే అధికారులవలన భంగములేనపుడు సిఫారసు యున్నపుడు చెప్పవలసినదిలేదు. కాంగ్రెసులీగు కోరినటులు ఉపగ్రామములను వేయుటకు సభ్యుల కధికారమును మాంటెగు విధానమునందొసంగబడినది. శాసనసభయందు స్థిరసంఘముల నేర్పడుట మాంటెగుగారు నిర్ణయించిన నూతనవిధానము. దీనివలన విశేషమైన నష్టము గాని లాభముగాని గలుగదు. సభ్యులను వ్యవహారానుభవము గలుగుటకు కొంతవర కనుకూలించును. స్థిరసంఘములను ప్రతినిధిసభ్యులు ఎన్నుకొందురు. ముఖ్యశాఖలకు స్థిరసంఘము లేర్పడును. స్థిరసంఘములు మంత్రుల యధీనము నందుండును. ఆ సంఘములకు సలహాచెప్పుటకు మాత్ర మధికారముండును. కాని వ్యవహారించుట కధికారముండదు. స్థిరసంఘములు 1. శాఖా వ్యవహార నివేదనమును నిరూపించుటకును, 2. నియమితమైన మొత్తమునకు మించిన క్రొత్త వ్యయముగల సమస్యలను యోచించుటకును, 3. రాజ్య వ్యవహార సమస్యలను యోచించి వారి యభిప్రాయములను ప్రభుత్వాధికార విమర్శనకై తెలుపుటకును పనిచేయగలవని సంస్కరణ విధానమునందు వెలుపబడినది. ఈ నిర్ణయములు ప్రజాధికార వ్యాప్తమున కనుకూలములు. శాఖాధికారి శాసనసభ సభ్యుడు గాకపోయినను స్థిరసంఘ సభ్యుడుగ నుండి సమ్మతుల నియ్యగల యధికారమును గలిగియుండుట యుక్తముగ లేదు. శాఖాధికారికి యుపదేశాధికార ముండుట యుచితమైనను నిర్ణయాధికార ముండుట యనుచితము. స్థిరసంఘములు ప్రజాప్రతినిధులను గలిగియుండి మంత్రులకు బాధ్యతను గలిగియున్నపుడు తిరిగి శాఖాధికారి కధికార ప్రమేయమును గల్పించుట ప్రయోజనకరము గాదు.

శాసనసభలు విస్తృతములైనను సభ్యులకు వ్యవహార నిర్వహణాధికారమునకు తగినదని పరిశీలన వలన విదితమగుచున్నది. ఇప్పుడు సభకు సామాన్యముగ శాసనములను ప్రవేశ పెట్టుటకు అవకాశము గలదు. సభకు స్వాతంత్ర్య విషయములకు సంబంధించిన విషయములందు శాసనముల నుపపాదించుటకు అవకాశములు తగినవి. పరాయత్త విషయములకు సంబంధించిన శాసనముల నుపపాదించుటయందైనను గవర్నరుప్రవక్తములందును మహాప సంఘ స్థాపనమునందును ప్రతి బంధకములు గల్పింపబడినవి. భారత ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన విషయములు నిర్ణయింపబడును. ఆ విషయములకు సంబంధించిన వ్యవహారములందు రాష్ట్ర సభలకు నిమిత్తములేదు. పరాయత్త విషయములకు పరిమితి ఏర్పడువలయును. నిర్ణీతమైన పరాయత్త విషయములందును మంత్రుల నియంత్రణాధికారమునకు పరిమితి నిర్ణయింపబడును. ఈ నిర్ణయముల మీదను గవర్నరునకు నిర్ణయాధికారముగలదు. ఈ నిర్ణయముల కనురూపముగ సభికారాధికారమును రక్షించుటకు మనోహ సంఘములను స్థాపించుట కేర్పాటులు సూచించబడినవి. హిందూదేశ ప్రభుత్వమునందు రాజ్య సభకుగల యధికారము రాష్ట్రప్రభుత్వములందు మహాప సంఘమువలన సిద్ధింపగలదు. శాసన

సభల విస్తరణ ప్రయోజన మీ ఏర్పాటులవలన నిస్సారము గాగలదని పరిశీలనము విశేషము చేయుచున్నది. "రాష్ట్ర"జే నమునకు గాని రాష్ట్ర భాగ జే నమునకు గాని బాధ్యతవహించుటకును స్వాధీనత విషయమందు బాధ్యతవహించుటకును నవసరము" అని గవర్నరు ధ్రువ పత్రమును ప్రకటించినపుడు శాసన జీవితము సంశయపడును. గవర్నరు ధ్రువపత్రముతో శాసనము ప్రచురితమై చట్టపబడును. అసంతరము సభ్యులయందలిక సంఖ్యాకులు హిందూదేశ ప్రభుత్వానిచేత పంపమని కోరవచ్చును. హిందూదేశ ప్రభుత్వము గవర్నరు ధ్రువపత్రము సరియని నిర్ణయించినపుడు ఆ నిర్ణయము తుదినిర్ణయము. హిందూదేశ ప్రభుత్వ నిర్ణయమునకు పంపనపుడు గాని హిందూదేశ ప్రభుత్వ నిర్ణయము వ్యతిరేకమైనపుడు గాని శాసన మహాసభసంఘ నిర్ణయమునకై నిలువబడును. మహాసభసంఘ నిర్ణయము తుదినిర్ణయము. ఇందువలన నధికార నిర్ణయమున కేమియును భంగము గలుగదు. రాజ్య న్యవహారము సాగదను వాదమును మాంతుగుగారు ఖండించుటకు బూనుకొనుట మాత్రము విచిత్రముగనున్నది. మహాసభసంఘ నిర్ణయమును పరిశీలించినపుడు ఈ సంఘాపన కేవలము ప్రజాధికార బలమున కంకుశముగ నేర్పడినదని విశేషముగనున్నది. మహాసభసంఘము నందు 40 మంది 50 మంది సభ్యుల ఉండవచ్చును. మహాసభసంఘమునందు 40 మంది సభ్యులుండిన 14 అధికార సభ్యులు 7 అధికార నియమిత సభ్యులు 19 ప్రజా నియమితులు యుండును. అధికార మతము సులభముగ నెగ్గును. మహాసభసంఘము ప్రజ్వేకోపసంఘ సహాయముతోగాని సహాయము లేకను గాని శాసనమును విమర్శించి శాసన సభకు పంపవలయును. శాసనసభయందు సభకు శాసనమును చర్చించుట కవకాశమునుగలదు. గాని సభ రించుటకుగాని నిరాకరించుటకు గాని యధికారము లేదు. కాని కార్యనిర్వాహక సభ్యుని యాదేశమున సవరణ చేయవచ్చును. తదనంతరము గవర్నరు నిర్ధారణ చేసిన కాలమునకు శాసనసభ యందు చర్చించినను చర్చింపక పోయినను శాసనము గాగలదు. పరాయత్త విషయములకు సంబంధించిన శాసననిర్మాణ సంబంధమునను నీహర్గమె అవలంబించబడును. గవర్నరు ధ్రువపత్ర మీ విషయమునందు ప్రమాణముగ పరిగణించబడును. ఈ విషయమును సూక్ష్మస్పృహతో విమర్శించిన వారలకు రాష్ట్రములందు శాసన సభలయందు గలుగగల స్వాతంత్ర్యము బాధ్యత విడితమగుచున్నది. ముఖ్యధికారము హిందూదేశ ప్రభుత్వాధీనము చేయబడినది. ముఖ్యధికార మేదియో నిర్ణయించెడి యధికారము హిందూదేశ ప్రభుత్వమునకు గలదు. కేవలమైన యధికారము రాష్ట్రాధీనము చేయబడినది. రాష్ట్రాధికారము స్వాధీనము కాదు. అని రెండు తరగతులు చేయబడినది. పరాయత్త శాఖలందు సభకు శాసనాధికారములు గల్గింపబడును. ఈ యధికారమును నవసరమైనపుడు గవర్నరు ధ్రువపత్రము మహాసభసంఘములు హరించగలవు. శాసన నిర్వహణమునందు పేరునకు బాధ్యతయున్నను వాడుకయందు బాధ్యత విశేషముగ నుండదని లోచించుచున్నది. "ఇట్టి కార్యక్రమము కాలపరిణామమునకు క్షిప్రమునకును గారణమయి నిరోధక తంత్రావలంబనమునకు పోషణము గాగలదు. చైర్మన్ భావాధికారము ప్రయోగమునందు సంకలములకు గారణంబగును" అని మాంతుగుగారు పంగీకరించుచున్నారు. కాని "కేవలము బాధ్యత

లేని స్థితినుండి సంపూర్ణ బాధ్యతగలస్థితి కొరకారి దుమకుటకంటెను క్షిప్రమార్గావలంబనము శ్రేయస్కరము" అని మాంతుగుగారు రభాప్రాయపడిరి. కాని కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణవిధానము సంపూర్ణ బాధ్యతాస్థితికి బకనారి దుమకుటకంటెని కాంగ్రెసులీగు విధాన విమర్శనము విశేషము చేయుచున్నది. కాంగ్రెసులీగు విధానము అధికార దుర్గతమునకు గాకను అధికార దురవినిశనమునకు దోడ్పడుట యధ్యాత్మము. ఏ తత్కారణంబుననె రాష్ట్రపాలనమునకు జైను నధికార బలమునకు ప్రాబల్యము తగ్గకుండుటకై మాంతుగుగారు విధానమునందు ఆ యధికారమునకు ప్రాకారము బురుజులు ఇతర రక్షణములు గల్పింపబడినవి.

అవసర జాతీయ మహాసభ.

అవసర జాతీయ మహాసభ గూడుటకు కాలము సమీపించుచున్నది. కాని సభ ఎప్పుడు గూడ గలదో తెలియకున్నది. సభాధ్యక్షుని నియమమును తెలియకున్నది. మహమ్మదాబాదు రాజాగారు అధ్యక్షత పదవి నంగీకరించినది, లేనిది తెలియదు. మితవాదులు సంస్కరణ విధానము పట్ల నామోదమును దెలుపుచున్నారు. ఆంగ్ల పత్రికలు సంపూర్ణామోదమును దెలుపుచున్నవి. మేజరు నెల్సన్ గారు సంస్కరణముల పట్ల సంపూర్ణ సానుభూతిని తెలిపిరి. కాంగ్రెసు పక్షమున బ్రిటీషు క్వీన్ కు ములం దు బ్రిటీషు కాంగ్రెసు కమిటీ నిర్వహించుచున్న ఇండియా పత్రికయును ఆగస్టు 20-వ తేది యందు ప్రకటితమైన ప్రత్యేక నిర్వహించబడినదనియును రెండవది బాధ్యతాయుత పాలనాంకురములు గలవనియును ప్రాయశాసించినది. అమెరికాలిగాదును సంస్కరణములను సుస్థుత్తించినటులు గోచరమగుచున్నది. బొంబయియందు సర్ జీ న్నా వాచా మొదలగు మితవాది నాయకులు అవసర జాతీయమహాసభకు రాదలవనటులు నిర్ణయించినది నేటి తంత్రవాదులు తెలుపుచున్నవి. అనుదినము మితవాదులు అనుకూలాభిప్రాయములను ప్రచురించుచున్నారు. కాని వంగరాష్ట్రీయ మహాసభయందు కాంగ్రెసులీగు విధానామోదమును మాంతుగుగారు నిరసనమును దెలుపుచు తీర్మానమును ప్రకటించిరి. బర్మా రాష్ట్రీయోప సంఘమునందును మాంతుగుగారు విధానమును నిరసించుచు తీర్మానములు చేయబడినవి. ఈ విధముగ నితర రాష్ట్రీయోప సంఘములందును తీర్మానములు చేయబడుచున్నవి. ఇప్పుడు జేకమునందు సందిగ్ధమైన సమస్య ఏర్పడినది. రాష్ట్రీయోప సంఘములందొకవిధమైన యభిప్రాయము తెలుపబడుచుండగను రాష్ట్రీనాయకులు వేరొక విధమైన యభిప్రాయమును తెలుపుచున్నారు. సుప్రసిద్ధులైన సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు జాతీయనాయకులు, వంగ రాష్ట్రీయోప సంఘమునకు విరుద్ధముగ వారభిప్రాయమును దెలుపుట విరుద్ధముగ నుండును. ప్రజాభిప్రాయము వారి యభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ నుండిన స్వీయాభిప్రాయమును నుపసంహరించి జాతీయాభిప్రాయముతో నేకీభవించుట వారి ధర్మము. భారతీయ నాయకులు ప్రజాధికార వ్యాపనమును గోరుచు స్వీయ నిరంకుశాభిప్రాయములు చెల్లవలయునని కోరుట విచిత్రముగనున్నది. మితవాదులు జాతీయవాదులు కాంగ్రెసు పక్షంబునలు స్వరాజ్య పక్షంబునలు జాతీయాశయములను ప్రజాశయములను వాటింపవలసి యుండును. వారి జీవితములను భారత జాతీయ

వికాసమునకై భారప్రాసిన సురేంద్రనాథ బెనర్జీ మదన మోహనమాలవ్య వీన్నా వాచా వివేచించుట పాలు మోతీలాలు ఘోష బాలగంగాధర తిలకు గారులు మొదలగు మహానాయకులు వర్తమాన సందిగ్ధ సమయమునందు ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి సంస్కరణ ప్రయోజనములను నిర్ణయించి దేశమునుద్ధరించుటకు దోడ్పడుట యుత్కృష్టమైన ధర్మమైయున్నది. అన్యోన్య కలహములు ద్వేషములు నింజారోపణములు స్వవత్తు పరాజయము నకును పరిణత విజయమునకును సాధనమని దేశాభిమానులందరును గ్రహించి స్వాభిప్రాయములను పరిత్యజించి దేశాభిప్రాయములను స్వీకరించెదరు గాత! మహాత్మాగాంధీ రాయబారియును స్వీకరించి సంయోగబలమును గల్పించుదురు గాత!

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సరసభ.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సరసభను జయప్రదముగ జరుపుటకు గుంటూరునుంచి ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నట్లు తెలియచున్నది. ఏకా లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారు సన్మాన సంఘాధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి. ఆర్యుల కార్యదర్శులు నియమింపబడిరి. కాని ఇంతవరకు సభ ఏతేదిన గూడునదియును తెలియలేదు. సభాసమావేశమయ్యెను తెలిసినగాని ప్రతినిధులు గమనాగమనములకు తగిన ఏర్పాటులను జేసికొనుటకు పీలులేదు. జాతీయమహాసభ యెప్పుడు గూడునది నిర్ధారణ గాలేదు. ఆగస్టు మాసవారమునందో నాల్గవ వారమునందో గూడునది నిశ్చయింపబడును. ఆ తేదీ నిర్ధారణకై వేది యుండుట యుక్తమని లోచనము. బొంబయి ప్రజలు వారి అవసరములనుబట్టి త్వరితముగ గాని యాలస్యముగ గాని సమావేశమును జరుపవచ్చును. అత రాంధ్రులకు బొంబయికి పోవుటకు వ్యతిరేక పోవుటయొక్క కార్యకర్తయొండుటయొసంభవించును. ఇట్టిరైష్ట్రములు గలుగకుండుటకై ఆకసరాంధ్ర రాష్ట్రీయసభను సుచితకాలమున జేయుటకు వెంటనే కాలనిర్ణయమును జేయుట యుక్తము.

రాలిట్ కమిషన్ వారి విచారణాఫలితము.

వంగరాష్ట్రీయండు రాజద్రోహమును గురించి విచారణలు సరిపి తగిన నిధారణలు జేయవలసినదని యొక కమిటీ యేర్పరచబడినది. ఈ కమిటీ కధ్యక్షుడుగానుండుటకు నిష్పక్షపాతీయమైన న్యాయాధికారి యుండవలయునని ఇంగ్లండు నుండి రాల్ దొరగారిని పిలిపించిరి. ఈయనకుతోడుగా న్యాయమూర్తి కమరస్వామిరాష్ట్రీగారు, మరొకరుండి ఆంగ్లాధికారులు నియమింపబడిరి. ఈ విచారణకర్తలందరును ఏకగ్రీవమయిన యొక రిపోర్టును (వాసి ఇండియాదొరతనము వారికి పంపినారు. పీరుచువోరాష్ట్రీజైతమందు రాజద్రోహము, ఆరాచకము తిలకుగారి వ్రాతలవలన 1893-1897-వ సం॥ లలో ఆంధ్రులందరినీ ఆపాదమును యావత్తు లోకమాస్య తిలకుగారి నెవ్వివిధ త్రోసివేసినారు. వంగదేశపుపాదము బరితగియవలెనని యోచనతో 1907 లో ప్రారంభమయినది. పంజాబులో ఘాదర్ పార్టీవారు యా దుర్మార్గమునకు కారకులు. దక్షిణఇండియాలో ఆరాచకము వివిధచంద్రపాలుగారి యపన్యాసములతో ప్రారంభమయినది. బేహారు, సంయుక్తరాష్ట్రములలో నిది కాదు కుదుర్చుకొనలేదు. బర్మాలో త్వరలో ప్రారంభమయినది. ఈ దుర్మార్గమున కంకటము కారకులు ఒక్కరును. వారిబంగారము వారి కుసావలు రాజద్రోహులకు కావలసినంత వట్టుకు పందివెట్టుబడినది. అని రిపోర్టులో వ్రాయబడినది. ఈ దుర్మార్గముల నాపుటకయి కావలసినన్ని నిధారణలను ఈ కమిటీవారు చేసినారు. అనిధానములను తంత్రవాదులలో జరుపవచ్చును. ఈ నిధానములే దొరతనము వారంగీకరించినాతన కాసనములను చేసినయెడల యాధరతఖండము పండు స్వాతంత్ర్యమునందుండదని మేము భయపడుచున్నాము. హిందూదేశ రక్షణకాసనమును ఇంకొక పేరుతో కాశ్యోమిగామన శిక్షాస్మృతిలో కేర్వలయునని ఆభిలషించుచున్న అధికారవర్గము వారికి ఈ రోలులు కమిషను వారిపోర్టు కావలసినవలెకలెచ్చినది. ఈ కమిషనువారి నిధానము లంగీకరింపబడెనేని మనజీవితము దుర్భరమయి, పి. వి. డి. పరిపాలనమున కల్లపపాదను పాత్రులము కావలసి వచ్చును. ఇట్టి అవ్యాయము జరుగకుండుగాక.

The Great War.

(Reuter's Agency)

Western Front

German Retreat.

LONDON, July 21.—2.30 A. M.

Last night's French communiqué said:—The result of the our victorious counter-offensive has been made apparent the Germans being violently attacked in the right flank and south of the Marne have been compelled to retreat and recross the river. We hold the whole of the south bank. The French and the Americans between the Aisne and the Marne continued to make progress and have driven back enemy who is resisting stubbornly. We have reached Ploisy, Percy and Tigny and have passed St. Remy, Blancy and Robert St. Albain. Further south we hold the general line of Priez Plateau northeast of Gourchamps. Violent fighting is in progress between Marne and Rheims. French and British troops attacking vig. resolutely encountered large forces. Notwithstanding desperate enemy resistance we gained ground in Gourchamps, Ardre Valley and towards Ste. Euphrasie. The number of prisoners taken since 18th July exceeds twenty thousand. Over four hundred guns have been captured. Our aviators redoubled their efforts multiplied raids by day and night on the 19th and fiercely fought the enemy forces. The French and the British bombing squadrons making Marne crossings their chief objective ceaselessly hampered and at some points completely stopped the enemy supplies and this was an important factor in enemy retreat. By machinegunning and bombing concentrations of enemy preparing for counter-attack and his columns and convoys they inflicted heavy losses. Twenty-four tons of projectiles were dropped during day and 28 tons at night on the Marne and in the rear of the battlefield. Several fires and explosions were observed at stations. Simultaneously infantry aeroplanes marked the advance of our troops, and tanks between the Aisne and the Marne reported the arrival of enemy reserves and participated directly in battle by machinegunning the latter. Twenty-six German aeroplanes were felled and disabled and numerous air fights occurred. Four balloons were set on fire. Everywhere German aviation was inferior.

LONDON, July 21.—9.30 A. M.

The American communiqué dated 20th July says:—Between the Aisne and the Marne we again broke enemy's resistance and continued to advance taking many additional prisoners.

London, July 21.—1.35 P. M.

In this afternoon's communiqué Marshal Haig says:—We captured a few prisoners and machineguns during the night raids and patrol encounters southwestward of Lhassee and in Merville and Dickebusch sectors.

London, July 21.—4.20 P. M.

The French Communiqué says:—French troops entered Chateau Thierry this morning. Violent fighting is proceeding north and south of the Ourcq and between the Marne and Rheims. In spite of the desperate resistance of the Germans we continued to make progress.

German Retreat Across the Marne.

LONDON, July 20

Reuter's correspondent at French Headquarters says that the Allies are repulsing Germans on the south bank of the Marne and are approaching the Bank of the River. The Germans are retreating across the Marne and retreating northward. German retreat across the Marne is confirmed by a German semi-official statement which laboriously explains that the object of that crossing of the Marne was to divert the French forces. As this was achieved it was unnecessary to hold ground south of the river. Therefore troops have been withdrawn to fulfil important tasks.

Allied Advance Continued.

More Villages Taken.

LONDON, July 20.—4.50 P. M.

A French communiqué says:—Yesterday and during the night French and American troops continued to advance along a major portion of the front between the Aisne and the Marne. We reached Vierzy, passed Menly Wood as far as east of Villers Helen and captured Neuilly-St. Front and Lisy-Sur-Ollingnon, south of the Marne. We drove the enemy back between Fossy and Oeuilly and gained ground in the direction of the Marne.

"As Surprising as Brilliant."

LONDON July 19.

The stroke with which General Foch so swiftly transformed the battle position is welcomed by newspapers as being equally surprising as brilliant. Its result is perhaps the most cheering news to the Allies since 1914. Even those who were most optimistic on Tuesday when the extent of the German defeat east of Rheims was known, were hardly prepared for the 'dramatic' move with which General Foch's strategy was developed. Experts compare it with the battle of the Ourcq in September 1914, by which General Manoury prepared the way for the great victory of the Marne. None of the previous brilliant episodes of the war have given such solid ground for confidence as this double operation of defence and attack. Nevertheless a warning is uttered against over- sanguine anticipations.

A Warning.

It is pointed out that the enemy will certainly violently react against the menace to his whole position on the Marne, and General Foch, now that he has reached enemy communications, may be content to hold the territory won without attempting to push his advantage farther.

American Attack Described.

Germans Resist Feebly.

LONDON, July 19.

Reuter's correspondent at American Headquarters, wiring at six on Thursday evening says:—Large numbers of American storm troops co-operated with the French in the powerful offensive this morning. Numerous tanks participated. The Americans went over top with a yell without artillery preparation. The Germans for the most part resisted feebly. Here and there were stubborn fighters, but they were quickly vanquished by American bayonets. The enemy everywhere was completely surprised. The attack was most successful in the region of Soissons, where the final objectives were passed. The whole operation at present is more successful even than was expected. Many guns were captured, including eighteen in one town. The whole of the German left flank is menaced and the enemy must bring up troops from the Aisne front or leave them in danger. The Americans were trained to the last notch and behaved like veterans. Nothing stopped them. There was the closest co-operation between infantry and artillery. Light and many heavy guns were moved up swiftly and deluged with shells, enemy forces retreating on reserves. The tanks did all that was expected, preceding or accompanying infantry and clearing many places that escaped artillery. Hastily organised enemy counter-attacks here and there were all broken up. The resistance was stubborn east of Chaudun. Fighting is likely to become heavier as the German reserves arrive.

Allies again Advance.

Prisoners and Guns Captured.

LONDON, July 19.—5.5 P. M.

A French communiqué says:—Between the Aisne and the Marne, overcoming the resistance of the enemy, who had brought up fresh reserves, we advanced yesterday evening appreciably and took more prisoners. The battle continued bitterly west of Rheims. We delivered lively attacks yesterday south of the Marne. We have retaken Monvoisin and thrown back the enemy to the eastern outskirts of Guilly. North of the river we have progressed in Bois du Ilos and Bois de Chanton and have carried our lines one kilometre westward of that point. Farther north the Italians carried Ardre Mill and captured ground in the region of Bouilly. We took four hundred prisoners and captured four guns and thirty machineguns in these actions. Between Montdidier and Noyon and in the Woevre, we took a hundred prisoners in raids.

48. Guns, 16,000 Prisoners Taken.

LONDON, July 19.

The French have captured forty-eight guns and sixteen thousand prisoners.

The Present Situation Reviewed.

Problems Before Allies and Germans.

LONDON, July 19.—8 P. M.

The latest news early this evening is that the French are still in the outskirts of Soissons. In the north sector they have captured seven thousand prisoners and thirty guns. The enemy is tenaciously resisting in the centre and the south, where, however, eighteen guns and many thousands of prisoners have been taken. It is impossible yet to judge the full effect of the counter-stroke but it may profoundly alter the whole position on the Champagne and Rheims fronts. The French are now bombarding important enemy roads and communications, along which German reinforcements, munitions, and supplies have to come to the Rheims salient. The cutting of the railway prevents effective co-operation between Germans north and south of the Aisne, and is going to be a serious problem for the Germans to remain in this salient. Another important factor is that the Crown Prince's reserves must be gradually being absorbed, and the adjustment of their line will be necessary if the French retain their gains. However the situation for the Allies is not free from anxiety. Prince Rupprecht still possesses formidable reserves, which consequently remain inactive against the British. It has now been definitely ascertained that not more than thirty divisions were used in the German offensive, twenty-three of which were drawn from the general reserve.

Germans Recapture Prunay.

The Germans yesterday recaptured Prunay.

Allies Still Progressing.

LONDON, July 20.—5.30 A. M.

An American communiqué says:—Between the Aisne and the Marne we continue to make progress.

Extent of Allies Further Advance.

LONDON, July 20.—5.30 A. M.

A French communiqué says:—The battle continued very violently all day between the Aisne and the Marne. The enemy counter-attacked with large reserves, attempting to arrest our advance which, however, continued on most of the front. On the left we maintained the plateau southwest of Soissons and in the region of Chaudun, in the centre, we passed by over three kilometres, at certain points the line of Vaux-Castille, Villers-Helen-Noroy-sur-Ourcq. On the right we conquered by severe fighting the plateau north-west of Monnes and the hill north of Courchamps and advanced beyond Corcy.

Prisoners and Booty Taken.

LONDON, July 20.—5.30 A. M.

Hitherto over seventeen thousand prisoners have been counted including two colonels and their staff, 360 guns have been captured including a battery of eight inches.

Airmen's Part in the Attack.

Our aviators on the 18th, in conjunction with the British squadrons, were very active on the whole battlefield. The French felled or disabled twenty machines, set on fire two balloons, while the British destroyed seven machines. Bombers continued their attacks on the Marne crossings, demolished a footbridge and machinegunned, bombed and dispersed concentrations of troops at Oulchy, in the Vaux ravine, at Perra-en-Tardenois, and at Oulchy. Projectiles were showered on stations in the rear causing fires and explosions. Twenty-two tons of bombs were dropped during the day, and twenty-one during the night. The British dropped two tons.

The Allied Commander.

LONDON, July 19.

The commander of the counter-offensive in France is General Mangin. He fought with General Gouraud in several colonial campaigns and was responsible for the recapture of Douaumont in 1916. It was he who arrested the German tide near Montdidier after the British fell back while recently he commanded a big counter-attack at Belloy which pulled up the enemy's thrust towards Compiègne.

The French Commander.

LONDON, July 20.

Correspondents in France mention that the new French General Degoutte, is commanding the southward army in the present battle.

Germans Admit Loss of Ground.

LONDON, July 19.—12.20 A. M.

A German evening official communiqué says:—Between the Aisne and the Marne the French attacked with strong forces and tanks, capturing some ground. Our reserves participated in the battle.

The American Co-operation.

LONDON, July 19.

A telegram from Washington says:—Mr. Baker, Minister of War, states that Americans co-operated with the French both as complete divisions and as battalions in French divisions.

"All is Well."

Germany's Failure and Plans Discussed.

ALLAHABAD, July 20.

All is well. All in the Allies' camp are confident that the case is far different with the Germans whose attack lost the momentum within 48 hours and invites comparison with the recent failure of the despised Austrian Allies. This is the Crown Prince's sixth disappointment and prisoners say that the Hohenzollerns have no luck in battle. The question discussed in all allied countries is whether this is Germany's great hammer blow or merely a diversion. Washington according to the latest advisers, seems to lean towards the latter hypothesis which has been losing ground in London and Paris since yesterday, it being known that the enemy employed two new armies, including the elite of the German divisions. The probabilities are that Germany's plans for securing a decision involved advancing her lines in more than one sector, but it is not the enemy's custom to carry on two big offensives simultaneously. He probably had more than one prepared and the divisions unused in this attempt are possibly now on their way to the scene of the next operation. This depends on how the enemy decides to modify his plans owing to his failure to attain his objectives and the heavy losses sustained. He may continue to throw his reserves into the present battle, and, having used them, be compelled to cut down his programme for the other sector or cut his losses here and endeavour to carry out the remainder of his plan as originally arranged. There is as yet no indication which course he prefers. In either case his position is worse than it was last week. ["Pioneer"].

British Capture Meteren.

Many Prisoners and Guns Taken.

London, July 20.—12.35 A. M.

A British communiqué says:—Scottish troops captured Meteren village, gaining all objectives and capturing over three hundred prisoners and a number of machineguns. Under cover of this operation, the Australians advanced their line a short distance southward of Meteren, taking over eighty prisoners and ten machineguns. We also took a few prisoners in raids and patrol encounters in the Nieppe Forest sector.

Aerial Activity.

Our aviators bombed many targets, including dumps at Armentières and Mericourt, railway stations at Rosieres and Bray, and docks at Bruges and Ostend. We brought down nine aeroplanes. Seven British are missing. Our nightfliers dropped eight tons on the Moos-Valenciennes railway, also six tons on the Courral section and Lille railway. Two aeroplanes did not return.

Extent of British Gains.

London, July 20.—2.25 P. M.

A British communiqué says:—As a result of operations yesterday our line in the Meteren sector was advanced on a front of about four thousand yards and the village of Meteren with the group of buildings to the south-westward is now held by the British. On the extreme left the enemy offered considerable resistance, but at the other points our objectives were gained rapidly without difficulty. We took 436 prisoners. The British carried out successful night raids near Beaumont Hamel.

A Mile Advance Near Hebuterne.

Further north the British after a sharp fighting, pushed their line forward on a front of about one mile southward of Hebuterne. There was hostile artillery fire in the neighbourhoods of St. Venant and Ypres.

Successful British Raids.

LONDON, July 19.—1 P. M.

A British communiqué says:—We drove off raiders in the Villers-Bretonneux and Merlancourt sectors. We made successful raids in the neighbourhoods of Buequoy, Villerval, and Loos, securing prisoners.

German Towns Bombed.

British Airmen's Raids.

LONDON, July 20.—1.10 A. M.

The Air Ministry states that on the night of the 15th July we bombed the Benz works at Mannheim where a fire broke out, the railway station at Heidelberg, blast furnaces at Burbach, and Wadgassen, also an aerodrome. Two trains were hit by bombs and brought to a standstill and were then machinegunned. We attacked the powder factory at Oberndorf yesterday and bursts were observed in buildings. All returned.

Two Zeppelins Destroyed. By Daring British Airmen.

LONDON, July 20.
COPENHAGEN.—British airmen made a daring attack on the Zeppelin station at Tondern at 4.30 o'clock in the morning yesterday. An eyewitness saw three machines bomb the air sheds and between twenty and thirty bombs were dropped four of which hit a great hangar. The walls of latter being constructed of stone and steel were non-inflammable, but the inside was burnt out and two Zeppelins were destroyed.

Zeppelins and Sheds Destroyed by British Aeroplanes.

LONDON, July 20.
The Admiralty states that aeroplanes despatched from a detachment of the Grand Fleet operating off Jutland coast yesterday morning carried out two attacks on Zeppelin sheds at Tondern in Schleswig. All machines but one reached the objective and we secured direct hits on a large double shed which was completely destroyed. Two other sheds were hit but owing to fierce anti-aircraft fire and the volume of smoke emitted from one it was impossible to observe whether destruction was complete. Attacks were made from a height of between seven hundred and a thousand feet. Four British aeroplanes did not return. Three of them landing in Danish territory. It is assumed that two Zeppelins were destroyed.

British Captures at Meteren.

LONDON, July 21:—0.30 A. M.
The British communique says minor operations in Hebuterne sector were continued with success. Our pressure compelled enemy to withdraw from Rossignol Wood between Hebuterne and Duquay. This important local feature is now in our possession. We followed up enemy who suffered a number of casualties. Total captures at Meteren were 453 prisoners, 10 trench mortars and 50 machineguns. Aeroplanes on Friday dropped seventeen tons of bombs on hostile dumps, railway stations and aerodromes. Aviators on one occasion dropped bombs on aerodromes from a height of between a hundred and five hundred feet. One pilot landed at an aerodrome and machinegunned hangars before rising. We brought down ten aeroplanes and six balloons. Seven British are missing. Night fliers in spite of the weather dropped fourteen tons on railways between Omsand Valenciennes and on stations at Cambrai, Lille and Seclin. A direct hit was obtained on a train at Seclin.

British Aeroplanes Over German Territory. Great Havoc Caused.

LONDON, July 21.
The Air Ministry states that our air squadrons on Friday night bombed chemical works and docks at Mannheim where a fire broke out, also Badische Aniline works. We also effectively bombed two aerodromes and bombed and machine gunned trains and road transport. One machine did not return. We attacked Offenbourg, and Oberndorf on Saturday and hit the engine shed at the former. Bursts were observed on factories and railways at latter. Our formations were heavily attacked. We destroyed one machine and drove down two. Three of ours did not return.

LONDON, July 20.—12.35 A. M.

The Wireless German official message says:—Between the Aisne and the Marne the French penetrated by a surprise our front lines at isolated points and pressed us back.

Hostile Aeroplane over Thanet.

LONDON, July 18.
The Press Bureau states that a hostile aeroplane flew over Thanet at a great altitude this evening, but was immediately driven off.

Italian Front Austrian Ports Bombed.

LONDON, July 19.
An Italian naval communique says:—A large squadron of Italian seaplanes bombed military works and ships at Antivari, causing serious damage. A British air squadron effectively bombed military works at Cattaro.

The Italian Communique.

LONDON, July 20.
The Italian Communique says:—Our detachments at Adamello captured Mount Stabel and completely re-occupied Corrodiavento. Enemy left many dead, and also numerous prisoners in our hands besides large quantity of war material. Enemy attacked westward of hill 1050 in Macedonia. We firmly held up the thrust and counter-attacking compelled the enemy to retire in disorder.

Great Britain New Honour to Patiala Maharajah.

LONDON, July 19.
The Maharaja of Patiala is going to Wales next week to receive the freedom of the city of Cardiff.

Cotton Disputes.

LONDON, July 17.
Owing to operatives' contention that it would mean the continuous unemployment of large number of men the operation of Cotton Control Board's "playing off" order has been postponed for a fortnight from 20th July for further consideration of the whole question of part time in Lancashire Cotton trade. Two thousand workers in Wigan Cotton Mills have struck owing to a dispute as to whether recent twentyfive per cent advance in wages is on present or prewar wages basis.

Two Vessels Torpedoed.

LONDON, July 19.
The Admiralty states that the transport "Barunga" bound for Australia with unfit Australians on board was torpedoed and sunk on 15th July. There were no casualties. A British sloop was torpedoed and sunk on 16th July. No officers were saved and only twelve of the crew.

Indian Army Pay.

LONDON, July 16.
In the House of Commons, replying to Col. Yate, Mr. Montagu stated that no further increase in pay of the Indian army was being considered.

The Royal Silver Wedding. Further Gifts.

LONDON, July 17.
The King and Queen continue to receive congratulations on the occasion of their silver wedding, also gifts and money for charities. For example, 350 women of Hongkong have sent £1,035 sterling and the women and children of Penang and Singapore have sent £525 and £355 sterling, respectively.

SIMLA, July 20.
Amongst further Royal Silver Wedding gifts graciously accepted by Their Gracious Majesties, are five thousand pounds sterling from the Maharajah of Jodhpur for war purposes, and two thousand from the Maharajah of Bikaner for war charities.

The New Aliens Bill.

No Naturalisation for Enemy Subjects.

LONDON, July 19.
In the House of Commons, the Government accepted a new clause in the Aliens Bill, providing that no certificate of naturalisation should be granted for a period of five years after the war to any subject of present enemy countries, unless he be of a race which was opposed to his Government.

Bill Passed.

The House passed the Third Reading of the nationality and Status of the Aliens Bill (See July 12th).

Prisoners in Turkey. Government and Exchange.

LONDON, July 16.
In the House of Commons, Lord Cavendish Bentinck asked whether, in view of the urgency of securing the exchange of British and Indian prisoners in Turkey in order to avoid a further high death-rate in winter, would the Government consider, without delay, what proposals it would make to Turkey?

Mr. Bonar Law replied that this question would be taken up as soon as the British delegates returned from the Hague.

Clothes Sold for Food.

LONDON, July 17.
Replying to Col. Yate Mr. Hope stated that the Government had learned that British prisoners at Kedes in Turkey were selling clothing in order to buy food, and that relief allowances from the Netherlands Legation were from three to four months overdue. The Netherlands Minister at Constantinople, however, denied that there had been inordinate delay, and Dutch inspectors would be requested to investigate the matter. The Netherlands Minister had been consulted by telegraph regarding the advisability of establishing emergency funds at camps.

Banking Amalgamations.

Indian Exchange Bank Purchase Forbidden.

LONDON, July 15.
The "Times" says there is reason to believe that, on the recommendation of Lord Inchcape and the Colwyn Committee on banking amalgamations, the Government has definitely refused to sanction the proposed purchase of an Indian exchange bank by a large London joint stock bank. It is rumoured that the India Office objected to the scheme.

The Bank Concerned.

LONDON, July 15.
The "Times" states that the proposal to include the National Bank of India in a combine of banks has not been sanctioned.

Honours For U. S. Admirals.

LONDON, July 20.
The Press Bureau announces the following awards to American naval officers:—Vice-Admiral Sims, the G. C. M. G., Rear-Admiral Rodman, the K. C. B. and Rear-Admiral Strauss, the K. C. M. G.

Salvaged Rupee Notes & Warning.

LONDON, July 15.
An advertisement warns the public against receiving or attempting to use certain five and ten-rupee notes intended for circulation in India, which are being washed ashore in the south of England. As the notes have not yet been legally issued they are valueless and will not be paid or honoured by the Government of India who will prevent their import into India.

P. and O. Prosperity Deferred Stock Rising.

LONDON, July 18.
The P. and O. deferred stock is at present quoted at 378 as compared with 345 at the beginning of July. The rise is attributed to reports of further acquisitions or the strong financial position of the company.

Mails For India.

LONDON, July 18.
The Post Office advises that correspondence for India and the East should be posted when ready, as the mails are now despatched at irregular intervals, of which no notice can be given.

Indian Reforms.

Influential Moslem Comments.

LONDON, July 17.
A luncheon was given to-day by the London Moslem League in honour of the Indian representatives on the Imperial Conference and the members of the India Council. The Aga Khan, who was detained in France, was unable to preside. His place was taken by the Right Hon'ble Ameer Ali who, proposing the guests, said:—They were on the eve of great constitutional changes in India. How soon the full fruition of the vast scheme framed by far-seeing statesmen would be realised depended upon the sobriety of judgment and spirit of toleration and compromise which the first pioneers brought to their task.

Sir S. P. Sinha said:—It was a commonplace of politics that there could be no real future for India as a nation unless the two great communities united in whole hearted co-operation for the political, social, and economic good of India.

Altaf Ahmed Khan said there were three fundamental points in Mussulman policy—firstly, unwavering allegiance to the sovereign; secondly to the Motherland; and, thirdly demand for acquiring all facilities enabling them to become really competent citizens.

Mr. Ali Baig warmly commended the tone and spirit of the report which would forge new and unbreakable links between India and the Empire if its recommendations were not whittled down by the efforts of well-meaning friends whose solicitude took the form of a heavy drag chain on the wheels of progress.

"India" and the Report.

The newspaper "India" says it has reason to believe that the framers of the Indian Report are not wedded to any particular form of detail in which their proposals may take shape. It says there are two critical tests of the programme. Firstly, does it fulfil the promises solemnly made in the announcement of August 20th? The paper thinks it does. It completely reverses the autocratic policy of the past and invites the active co-operation of the people of India in setting up responsible Government for India. Secondly, does it contain within itself guarantees making for continuous progress towards the ideal, until it is eventually reached? The paper thinks it does provide the necessary, and it that machinery, as devised and as ultimately modified in the light of wide and informed criticism, be worked in the spirit of mutual goodwill, conciliation, trust, confidence, and sympathetic understanding it can and will effect its noble purpose.

Colonies

Cheers in Australia.

LONDON, July 19.
A telegram from Melbourne, dated the 17th, says:—The Legislative Assembly gave cheers for the favourable news from France, also for the King.

"The Beginning of the End."

Mr. Hughes on the War.

LONDON, July 21.
The Australian Premier, Mr. Hughes, speaking at Cardiff, responding to the toast of the honorary graduates of the University of Wales at a dinner in the evening, said:—General Foch's stroke was the beginning of the end of the war. If the Germans failed now they failed utterly. The Great American republic could not be beaten nor could Britain, unless some creeping paralysis attacked the will of the people. We only needed to stand firm and not create conditions of peace which would provoke fresh aggressive wars after two years' absence. He found the spirit of the people in England better than in 1916. They understood more completely every day what the war meant spiritually and materially. Therefore we were going on. It was a matter of life and death for the Dominions and Australia.

America

Rejoicing in New York

LONDON, July 19.
NEW YORK.—Brokers on the Stock Exchange gave cheers for the success on the west front, and prices rose. The Mayor ordered the City Hall bells to be rung for fifteen minutes in the afternoon in celebration of the victorious Allied advance.

LONDON, July 21.
President Wilson has sent a message on behalf of Americans thanking the British for the celebration on 4th July.

Col. Roosevelt's Son Alive.

LONDON, July 19.
NEW YORK.—Col. Roosevelt has received a cable from his son-in-law, Surgeon-General Derby, in France, saying that his companion airman is confident that Quentin Roosevelt landed unhurt.

Russia

Cholera in Moscow and Petrograd.

LONDON, July 20.
The Russian communique says:—There are 224 known cases and 78 suspected cases of cholera in Moscow and 120 cases in Petrograd.

Central Powers

German Newspapers' Chagrin. Fatherland Betrayed.

LONDON, July 21.
AMSTERDAM.—German newspapers do not conceal their chagrin at the events on the west front. The "Kölnische Volkszeitung's" Berlin correspondent after referring to the false hopes entertained in Germany about the new offensive says it is no longer necessary to conceal the fact that German deserters utilized their knowledge of planned operations to betray the Fatherland. It is impossible to deny that offensive has failed and the German people anxiously but patiently await new decisions demanded by the situation.

Count Lichnowsky's Exclusion Voted.

LONDON July 19.
AMSTERDAM.—The "Düsseldorfer Nachrichten" states that the majority in the Prussian Upper House has voted for the permanent exclusion of Count Lichnowsky from the Upper House. Minority favoured temporary exclusion.

Bulgaria and Turkey. Differences Continue.

London, July 18.
AMSTERDAM.—The "Hamburger Nachrichten" states that the difference between Bulgaria and Turkey over the future of the Dobrudja continues undiminished.

A Newspaper Renounces Foreign Office Subsidy.

LONDON July 21.
The "Cologne Gazette's" Vienna correspondent says:—The Semi-Official "Brendenblatt" has renounced the Foreign Office subsidy in order to retain a free hand towards the Austrian Government. The Foreign Office has complained of the paper's attitude and demanded that it should at least be neutral.

General

Death of Persian Prince.

LONDON, July 15.
TEHERAN:—The death is announced of Prince Mirza Ali Khan Alaeddaltaneh.

Japan and Siberia, Intervention Decided On.

London, July 21.
TOKIO.—It is reported that the Government has decided to intervene in Siberia and that the necessary measures are being taken.

No Allied Agreement Reached.

LONDON, July 20.
NEW YORK.—The Associated Press correspondent at Washington states that negotiations continue between the United States, Britain, France and Japan regarding the character of the aid to be given to Russia, but no agreement has been reached.

The Palestine Campaign.

LONDON, July 19.—10-15, P. M.
An official Palestine communique says:—The Austrians in a counter-attack on the 14th July at Abutt-el-Lul inflicted severe losses, 120 being counted in front of one brigade alone. We bombed El Katrani and Amman stations hitting troop trains, camps, and aerodromes.

Bratiano Government to be Punished. German Pressure.

LONDON, July 19.
AMSTERDAM.—The Rumanian Chamber has decided by 115 votes to prosecute the Bratiano Government thus yielding to Germany's demand for punishment of Ministers who decided on Rumanian participation in the war.

Youngmen's Activity in Flanders

LONDON July 19.
Considerable German activity is reported in Flanders. Thousands of Young recruits and over two hundred aviators have been sent to the front, and much repaired war material is being transported southwards.

LONDON July 21st.—MADRID:—Minister of Marine has resigned.

LONDON, July 18.
The French Eastern Communique says:—Enemy in Cerna Bend attempted several raids on Italian positions but was brilliantly repulsed. Bulgarians lost heavily.

Influenza in Calcutta. Resumption of Normal Work.

CALCUTTA, July 20.
The influenza epidemic has abated to a great extent in Calcutta and normal work has been resumed in all public offices and mercantile firms though mills, factories, workshops and other labour employing places are still working short-handed. It is expected that in a week normal conditions will be restored. The Health Officer, Calcutta, announces 16 deaths in the town from the new disease during the week ending the 13th instant. The disease is now spreading in the interior. Reports reaching from almost all districts show that it is raging there in an epidemic form and in some places has dislocated business.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Calcutta

The Rowlett Commission.

Press Comments.
The "Punjabee".

LAHORE, July 20.

[Delayed in Transmission].

Commenting on the Rowlett Committee report the "Punjabee" says:—These recommendations if given effect to would practically speaking, place personal liberty of the individual at the mercy of unscrupulous C. I. D. officers and of unsympathetic officials ignorant of the language, habits and customs of the people. The paper adds:—The majority of the people of the country still have faith in constitution agitation. Only a handful of misguided men believe in a different policy. If revolutionary tendencies are to be counteracted the Government should give up their present policy of repression and distrust and place more confidence in the people of the country. A Government which called itself a civilized Government could never approve of measures like those suggested by the Rowlett Committee.

The "Tribune."

The Tribune writes:—If the summary gives an adequate idea of the actual findings, the worst apprehensions of those who sounded a warning note as soon as the committee was appointed has been abundantly justified. It was said that the committee would do little or no good. Not only do we discover no germ of good in the summary of the report but it contains great potentiality for mischief. Most of the recommendations are such that the public can adopt but our attitude in regard to them that of strong and unqualified condemnation.

The Rowlett Committee report was only received in Bombay by Friday afternoon post. The "Times of India" and the "Chronicle" gave several columns to it on Saturday, the former publishing a summary of the whole report and the latter printing only the proposals for new legislation. The "Chronicle" in its Sunday edition does not deal with the matter.

Press Comments.

CALCUTTA July 20.

The morning papers publish long extracts from Rowlett Committee's report with editorial comments summarizing the recommendations. The "Englishman" says:—These recommendations are wise and should lead to a signal change in the conduct of revolutionary trials leading to a more effective mode of dealing with anarchy, but far more important in a way is the proof the committee provides of the existence of political crime and its consequent support of the action of the Government of Bengal in many directions that have been irresponsibly and malevolently criticised.

Says the "Statesman":—The historical chapters of the report are as interesting as any romance of Robert Louis Stevenson, and the marvel is that the results of so much patient and desperate intrigue, such skilful propaganda, and so much misguided enthusiasm were not far more serious than they proved to be. Speaking generally the report justifies what has been done to cope with the seditious crime and advises the maintenance of the procedure in a somewhat modified form.

The "Patrika" says:—As we said the other day it would fall like a bombshell in our midst. One cannot go through it without feeling that the people have been living during the last many years in a country honey-combed with seditious, anarchists, revolutionaries and so forth. Of course, they were not aware of this dangerous state of things, but the report of the committee will open their eyes to this ghastly fact. Some of the suggestions of the committee will simply take away the breath of the Indian public.

The "Pioneer" says:—The report of the Rowlett Committee is calculated to have a sobering effect on impatient idealists. It contains matter which will impress all responsible men and which certainly should lead to the relegation into the background of some who profess to voice the aspirations and ideals of the Indian people. The masterly account given in the report before us of the rise and progress of revolutionary movement in Bengal, and the terrible record of murder and outrage which accompanied it, constitutes overwhelming justification for the special measures resorted to in order to suppress the criminal conspiracies disclosed. It offers overwhelming proof of the necessity of permanent legislation to provide for the period when the special powers with which the Government has armed itself for the duration of war come to an end.

Sales of War Bonds.

CALCUTTA, July 21.

The sales of war bonds at Banks and Government offices upto the 20th July amount to Rs. 2,085,99,000 and are distributed as follows:—

	Rs.
Bengal	9,51,11,200
Bombay	5,71,94,000
United Provinces	1,44,23,200
Madras	1,34,40,700
Punjab	1,09,86,400
Burma	61,13,900
Central Provinces	25,88,100
Bihar and Orissa	22,53,200
Assam	3,19,400
Minor Administrations	61,53,900

Floods in Mymensingh.

CALCUTTA, July 22.

A Mymensingh correspondent wires:—The flood that has appeared throughout the district promises to be an unprecedented one. The Brahmaputra at Mymensingh has already reached its highest points and is still rising. Netrokasa town is under water. The rising side of the country is practically one vast sheet of water. News has come from Austogram Bojampur and the rest of the eastern part of the districts where the rise of the floods is both high and sudden. Reports from Tangail are equally distressing.

Bombay

Split in the Congress.

Becomes More Pronounced.

Sir D. Watcha's Uncompromising Attitude.

BOMBAY, July 20.

The developments of this week go to show that the cleavage among the two sections of Congress party is now more pronounced than ever before the question of acceptance or rejection of the reform proposals and it is understood that the moderates of this side led by Sir Dinshaw Watcha have decided to abstain from attending the special session of the congress to be held here next month and it appears that Sir Dinshaw told Mrs. Besant so when she was here early this week. It is stated that some of the moderate leaders of other provinces have also signified their intentions to their friends here that they do not wish to attend the special congress as it proposes to reject the reform scheme. There was a good deal of activity here in the congress politics this week. Mrs. Besant the Rajasahab of Mahamadabad and Mr. Tilak had come down to confer with the local leaders. Private conferences were held to decide upon the line of action to be adopted in respect of the reform scheme. Mr. Srinivasa Sastri was also invited to attend and expressed his views.

Mill Dividends Distributed.

As War bonds.

A Bombay Innovation.

BOMBAY, July 20.

Among the cotton mills of Bombay the directors of the Victoria Mills are the first to declare a dividend in war bonds and it is expected that many others will follow suit. The Victoria Mills have declared a dividend of Rs. 250 payable half in cash and half in war bonds. The shares of this mill Rs. 500 paid up were transacted in the market at Rs. 3125. The cotton market was irregular in the past week with many fluctuations. The lowest price touched for fine A Broach July delivery was Rs. 723 and the highest Rs. 761, but business in fine Broach was confined practically to jobbers as the shippers took very little interest in this line. Much nervousness is being felt at the holding off of rains, rain-fall being in defect everywhere.

Burma

Burma Provincial Congress Committee.

Dissatisfied with the Reform Scheme.

RANGOON, July 21.

The following resolutions were passed at a meeting held last night of the Burma Provincial Congress Committee:—(1) The Burma Provincial Congress Committee having fully considered the reform scheme formulated by His Excellency the Viceroy and the Secretary of State for India while giving both of them credit for having taken great pains to gauge the feelings of the people of India with regard to their political aspirations during their recent interviews with representative Indians is of opinion they have utterly failed to grasp them as well as the real Indian situation and the determination of the people to achieve their goal of responsible government at an early date. This meeting considers the scheme as quite inadequate in so far as it falls short of the spirit of the Congress League Scheme of reforms formulated by representatives of the people of India at the sessions of the Indian National Congress and the All the Moslem League held at Lucknow in 1916 and at Calcutta in 1917 to which the people are pledged. (2) This Committee protests against the exclusion of Burma from the benefits of the proposed reforms and urges that reasons given for such exclusion are unconvincing. This committee is strongly of opinion that Burma should at last have an elective system for such communities as may desire it.

His Honour the Lieutenant-Governor will hold a Darbar at Government House, Rangoon, on the 14th August.

Punjab

Action Under Defence Act.

A Protest Meeting.

LAHORE, July 16.

At a recent meeting, the Indian Association, Lahore, recorded the following resolution protesting against the action taken by the Punjab Government against the "Observer":—Resolved that this Association has read with a profound sense of alarm the order of the local Government, dated the 21st June, against Malik Barkat Ali, editor of the Observer, and this Association is of opinion that the Government of the Punjab was not justified in taking action against Mr. Malik Barkat Ali under the Defence of India Act which was not intended to be applied to such cases as it deprives Malik Barkat Ali of the judicial remedy which he would have had if he had been dealt with under the existing law. This Association is further of opinion that the application of the Defence of India Act to such cases of newspapers and their editors is calculated to interfere unduly with the liberty of the press.

రౌలత్ కమిషను రిపోర్టు.

దీనినిగూర్చి దివ్యప్రకాశము శీర్షికయందు వివరించిన వ్యాసములను వ్రాసినది.

ఈసూచనలు యొక్కయుక్తియులు ఆరాజకము నడచుటకు బాగుగానుపయోగించును. రాజకీయపరాధములు జేసేమునుకలవని సంఘమువారు బాగుగా యజ్ఞాపుజేసిరి. బంగాళా ప్రాంతము వారి చర్యల నితిరు లుచితజ్ఞాతలేకుండ ఖండించుచున్నను సంఘమువారు బాగుగా సమర్థించిరిని ఇంగ్లీషువారు ప్రతిక వ్రాసినది.

ఈ నివేదికమునందలి చారిత్రక విషయము రాజ్యములయందు పైవన్న నవలవలె చాల నాకర్షకముగా నున్నది. ఇంతకుముందు సాక్ష్యముగ పన్నబడినది నిరుప్రద్రవమగుట చాలచిత్రము. ఇట్టి అపరాధముల నడంచుట కవలంబింపబడిన విధానము సముచితమునయ దానినే కొంతమాత్రముతో నింకను అనుసరింప దగుననియు నివేదికమువలన తెల్లమగు చున్నదని ప్రేక్షకులను ప్రతీక వ్రాసినది.

నివేదికమును గూర్చి మేమిదివరకు నడిచిన రీతిని అది బాంబుగుండులనే పడినది. దానిని చదివినవో పెక్కు నర్థములనుండి ఈ దేశమున రాజద్రోహము, అరాజకము, విప్లవకారము మున్నగువారి కుట్రలు తేనె పట్టవలె నల్లకొని యున్నవని తోచకపోదు. ఇట్టి విషయముల కెర్రు ఈ దేశమున ప్రజలు నివసించుచున్నారట. ఆ సంగతి ప్రజల కిదివరకు తెలియదు గాని ఈ నివేదికమువలన నిపుడు వారికి స్పష్టము కావదు. సంఘమువారి సూచనలు కొన్ని విధములను కలిగించుచున్నవని అవ్యతిరేకముగా ప్రతీక వ్రాసినది.

కాంతిములేని భావోన్మాదుల నివేదికమువలన కొంత వరకైన స్పష్టతను బడయవచ్చును. భారతీయుల ఆశయముల నవలంబించు వారిని వెనుకకు ద్రోయుట కీ నివేదికములేగిజ్ఞానమును కల్గింపజేయును. బంగాళీయుని విప్లవము తలచువుట దానివలన కలిగిన హత్యలు మున్నగువాని వర్ణనమును చదివినవో నావిప్లవము నడంచుట కవలంబింపబడిన విధానము చాల సముచితమని స్పష్టముకావదు గాన దీనినడంచుటకు దొరతనమువారి కధికారమునుండి యత్యవసరమని పయ్యెనరు ప్రతీక వ్రాసినది.

ఈ సంఘమువారు నూచించిన సూచనల ననుసరించినవో ప్రజలభావము అచారముల నెరంగనట్టి సానుభూతివిరహితులగు యుద్ధోగ్గుల పంచెదలనరయనిసి.పి.డి. యుద్ధోగ్గులదయకు ప్రజలందరను పాత్రలు కావలసినవచ్చును. దేశీయులలో హెచ్చుమండి కింకను సక్రమాందోళనము నందు విశ్వాసము తగ్గలేదు. ఇతిరవిధానము వాక్రయించువారు చాల స్వల్పసంఖ్యాకు లగునయవచ్చును. విప్లవము కలుగకుండ చేయవలెనన ప్రజలను విశ్వసించుటకుటను మాని దొరతనమువారు ప్రజలయందధికమగు విశ్వాసము నుంచవలెను. నాగరకతగల దొరతనములు రౌలత్సంఘమువారి సూచనల ననుసరింప నంగీకరింపని పంజాబీప్రతీక వ్రాసినది.

ఈసంఘ మేగ్గుడగనే నునవారు ప్రవచించిన విషయములే చేకూరెనని నివేదిక సంగ్రహమువలననే స్పష్టమగుచున్నది. ఈ సంఘమువలన లాభ ములు మాత్రమైనను లేకుండుటయేగాక చెడు గతియుగా కనబడుచున్నది. సూచన లన్నియును గర్హ్యములుగా నున్నవని ప్రతీక వ్రాసినది.

ఈ నివేదికము శుక్రవారమునాడు కుఠ్యాన్నము బాంబాయిలో ప్రకటింపబడినది. ఇండియా టైమ్సుకానికల్ ప్రతీకలు కనివారమునాడు హెచ్చుగా విమర్శించి వ్రాసినవి. టైమ్సుప్రతీక సంగ్రహమును గూడ ప్రకటించినది. ఆదివారమునాడు క్రానికలు ప్రతీక మరల నేమియు వ్రాయలేదు.

ఈ నెల 16 వ తేదీని లాహారు భారత సంఘమువారు అబ్దుర్ రుక్కుల్ షే పంజాబు ప్రభుత్వమువారి చర్యలను ఖండించుట కొకసభను జరిపి "అబ్దుర్ రుక్కుల్ షే సుపాదకునిపై జేరేరత్తుక కాసనము క్రింద చర్య తీసికొనుట ఆక్రమమనియు అందుమాలముగ సంపాదకుని వ్యాయస్థానముల లాభములగల జాలదనియు వాదాప్రతీకలవైనను సంపాదకులవైనను దేశరక్షక కాసనమును ప్రయోగించుటవలన ప్రతీకా స్వాతింత్ర్యముతో జోక్యము గలిగించుకొనుట యగుననియు" తీర్మానము చేసి తీర్మానమును పంజాబు ప్రభుత్వమువారికి బంపిరి.

బర్మా టైమ్సునెట్లు గవర్నరుగారు ఆగస్టు 14-వ తేదీన ప్రకటించిన దానిని చదివెదరు.

రంగూను రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సమావేశము

ఈనెల 20 వ తేదీ రాత్రి రంగూనులో సమావేశము జరిగినది. (1) సంస్కరణముల విషయమున ప్రజలభావములను గ్రహించుటకు రాజకీయనిధి ఇండియామర్చెంట్ గార్లు సదభిప్రాయముతో చాల పనిచేసిరిగాని వారు ప్రజల దృఢసంకల్పమును గ్రహించజాలక పోయిరి. కాంగ్రెసు లీగువిధానమున కీవిధాన మెందునను పోదు కాంగ్రెసు లీగువిధానమునే జేరియులందరును వాంఛించుచున్నారు. (2) సంస్కరణముల లాభము బర్మాకుగూడ కలుగునట్లు చేయకుండుటకు సుయంజ సముగాదు. కారణములు గ్రామ్యాములుకావు. బర్మాలోని యెరాజనమును కోరువారి కందరికిని నియోజన మిచ్చుటదవలెనని తీర్మానములు చేయబడినవి.

సంస్కరణములు

ఆహమదాబాదు యంత్రకాలాధికారుల సంఘకార్యదర్శి పెట్టెన్స్ ఎన్. కటిగా రిట్లుచెడివిరి. మొదట చూచినపుడు నివేదికలు దొరజే చిత్రముగా కనబడినదిగాని స్వపరిపాలనము లభించుటకు స్పష్టమగుమార్గ మందు చూపబడకపోలేదు. నియోజితకాసన సభ్యులలో నుండి నియమింపబడిన మంత్రుల కిదికారముండ దనువారితో నే నేజీభవింపజాలను. వారు భారతీయులుగా నుందురుగాన కార్య నిర్వాహకసంఘమున భారతీయుల సభ్యు హెచ్చుగావలెను. గవర్నరు కధికారము హెచ్చుగా నియమింపబడిన అన్ని దేశములలోను గూడ వధిక సంఖ్యగలవారామెందించ విషయము లాచరణముకలులైన తేబడుచునేయున్నవి. స్వపరిపాలనముగల దేశముల వారికి గలవాక్కులతో పోల్చిన నీ నివేదికము చాలస్వల్పముగా కనబడుచుగాని ఇందధికమగు సూచనలను గోచరింపక పోవుట లేదు.

నేను సంస్కరణములను గూర్చి అటునిటుగూడ తెలుపజాలనుగాని ప్రస్తుతావస్థకలెల కవి చాలియుండలేదు. ప్రాథమికవిద్య సుచితముగా నొనరించవలెను కొన్నిచోట్ల నిర్బంధముగూడ నేర్పరుపవలెను. వ్యాపార పరిశ్రామికాధిక విషయములందు నిరోధమించు శంతయు నుండగూడదు. ప్రస్తుత సమయముననే నేకక్షతును గూడ చేసినవాడనుగాను. ఉచితవిద్యను అనిర్బంధ వ్యాపారమును నేను కోరెదనని ఆహమదాబాదులో నుప్రసిద్ధ వజీగుంగవుడగు ఎం. జి. పారెకుగారు నడిచిరి.

అయుర్యేదవైద్యశాల:— కల్కీకోటజిల్లాలో నుల వ్వరము తాలూకాయందొక అయుర్యేదవైద్యశాలను తాలూకాజ్యోత్సవాచేర్చుటకు పతనశతీర్మానమును తాలూకా జ్యోత్సవాచేర్చగ్రీనముగా నంగీకరించిరి.

బాలగంగాధరతీలక:— జన్మదినవర్తంతి:— మాతనముగ సాపింపబడిన స్వరాజ్యసంఘముతరపున రేపటి(మంగళవారము) సాయంత్రము 5-30 గంటలకు (వెసిడెన్సీ కాలేజి కెదుట సముద్రతీరమున తీలకుగారి జన్మదినవర్తంతి సందర్భమున సొక సభ జరగును. బాంబులు ఉన్నవ లక్ష్యవారాయణ గారధ్యక్షత వహించెదరు.

సావనకంపెని తామరత్తైలము:— సావనకంపెనివారి తామరత్తైలము గుణపరిశోధనాగ్రము మా కార్యాలయముచేరినది. అయ్యది మామిత్రులకోకరి కిచ్చి ఉపయోగించి గుణమును తెలియజేయగోరితిమి. వారు మూడురోజులు పయోగించినపిదప తీటపోయినదని తెలియజేసిరి. వలయువారు సావనకంపెని, 10 కచ్చాలేళ్ళెర ఆగ్రహారము వాణ్ణిటవును మదరాసు అని వ్రాసి కొనవచ్చును. బుడ్డి 1 కి 0-12-0.

శ్రీ ఆంజనేయమూర్తిపటము:— అనయవముల యందు ధగవదాది మూర్తులతోగూడిన ఈ పటము, భూయోగులును, భూగోళ, భగోళ, సాతాళ, పాటనక్ర గ్రంథకర్తలును, మైసూరుసంస్థానాస్థానపండితులును ఆగు శ్రీ హమ్మండో కృష్ణమూర్తి ఆచార్యులవారితో రచియింపబడినది ఇది మధ్యమతానసారముగా వారిదపురాణ ఉత్తరఖండ ప్రమాణానుసారముగ రచియింపబడినది. ఈపటములో మొత్తము 67 మూర్తులు చిత్రపాతముగను ఆయాధ్యాయానుసారముగను హరిహర ప్రతిమలతోగూడ గలవు. వీనినెల 0-8-0 తపాలాఫార్మ్ ప్రత్యేకము.

భూగోళవతము:— ఈపటముగూడ అమృతమునకు తయారుగా నున్నది. నెల 0-8-0 తపాలాఫార్మ్ ప్రత్యేకము. వలయువారి విలాసమునకు వ్రాసిన పంపబడును. బి. కే. హయగ్రవాచార్యులు 38 నుండరమూర్తి వివాహకగుడి వీధి తిరువల్లి క్కేణి మదరాసు.

వృత్తాంతములు

యధ్యక్షుల పత్రములు:— ఈ నెల 20 వ తేదీవరకు రు 20, 85,99000 కర్రములు విక్రయింపబడినవి. వెన్నపురిలోను 1, 84, 40, 700 ల పత్రములు విక్రయింపబడినవి.

రైలుబండ్ల సరఫరాసంఘము:— కలకత్తానుండి ఇ. వి. రైలుమీద బట్టలతానులను ఎగుమతిచేయుట కేర్పరుపబడిన అధికారికి గలహా చేప్పటకు కూర్చుడినసంఘమువారు ఈనెల 22-వ తేదీ సామవారమునుండి కానింగువీధి 2-వ గృహమున పనిచూచెదరు. వాగనులను కోరువారు వారికి దరఖాస్తును పంపవలెనని బంగాళాదొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

కలకత్తాలో వివజ్వరము:— కలకత్తాలో వివజ్వరము చాల తగ్గినది అన్ని కార్యాలయములలోను యంత్రకాలలలోను పని బాగుగా ప్రారంభమైనదిగాని కొన్నిటియందు పనివాండు పూర్తిగా వచ్చుటలేదు. ఒకవారము రోజులలో పని మామూలుప్రకారము జరుగవచ్చును. ఒకవారమున 16 గురు ఈ జ్వరమువలన కలకత్తాలో చనిపోయిరి. ఇపుడీ జ్వరము జిల్లాలలో కనబడుచున్నది. అచట తీవ్రముగ నున్న దనియు పనులు నిలచిపోయినవనియు తెలియుచున్నది.

జాంబాయిలో విజ్జోరియా మిల్లల అధిపతులు లాభములను యధ్యక్షముల రూపమున నిచ్చుటకు మొట్ట మొదట వారంభించిరి. ఇతరులు నల్లచేసెదరని విశ్వసించబడుచున్నది. విజ్జోరియా మిల్లలవారు 150 రూ॥ ల లాభముల నిచ్చెదరని ప్రకటించిరి. ఇందుసగము నగదుగను సగము యధ్యక్షములగు నొసగబడును. ఈ మిల్లుభాగములు 3125 రూ॥ ల అమ్ముడగుచున్నవి. గరివారమునందు ప్రతిమార్కెటునందు చాలమార్పులు గలిగెను. బ్రోచి జాలై ప్రతీక 725 రూ॥ అత్యల్ప ధరయును. 761 రూ॥ అత్యధికధరయు నుండెను.

కాంగ్రెసు కక్షలు:— ఆదివాద మితివాదవిభేద మధికముగా తలచుపినది. బాంబాయి రాష్ట్రమున జరుగనున్న ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభ యందు సంస్కరణములను నిరాకరించుటకు తీర్మానించెదరని పర్ దిష్టావాదాగాను మున్నగువారాసభకు పోకుండుటకు నిశ్చయించిరి. వాచాగార్లు బిసెంటమ్మగారితో చెప్పిరిని తెలియుచున్నది. ఇతర రాష్ట్రముల మితివాదులు గూడ కొందరుల నిశ్చయించిరి. తీలకు బిసెంటు మహమ్మదాబాదు రాజాగార్లచటికి వచ్చి ప్రముఖులతో వాలోచించిరి. ఆ యాలోచన సభకు గొ॥ క్రినివాసకాశ్రమి గారిని గూడ పిలచిరి.

నెల్లూరిజిల్లా పాదలియందు 15 తేదీ సాయంత్రం 6 గంటల మొదలు 9 గంటలవరకు వెంకటగిరి రాజాగారి తాలూకా కచ్చేరియందు, తపాలాకోదారు పాటట్ల గోపాలరావువాయుకుగారి యాజమాన్యము క్రింద కర్నూలుజిల్లా మారికాపురం తాలూకా యరగొండపాలెం గ్రామవాస్తవ్యులగు గాడేపల్లి వీరరాఘవశాస్త్రిల వారును, నెల్లూరుజిల్లా దరికి డివిజన్ గుడిపాటి గ్రామవాస్తవ్యులగు గోపాలని నుబ్బరామయ్యగారును శతావధానమును జను ప్రథముగ జరిపిరి.

ప్రకటన

సాలూరు జమీందారీనుండి పటాలము:— చేరువారలకు శాశ్వతముగా మూడు యకరముల భూమిని (సాగుబడికి వీలు అయినది) యిచ్చెద నని యిందుమూలముగా యావన్మందికి తెలియజేయుచున్నాడను. పటాలములో చేరిన తేదీలగాయతు 3 (మూడు) సంవత్సరముల వరకును ఎవ్విధమైన పన్నును యివ్వ నవసరములేదు. మూడు సంవత్సరములు అయిన పిదప జిరాయితీపడితిగా భూమిని పటాలములో చేరినవారు గాని లేక వారి ప్రతినిధులుగాని అనుభవించ నగును.

యల్. యల్. సన్యాశిరాజు

మిస్. ఎ. సాబ్బయ్య ఇన్స్పెక్టరు
ఆఫ్ గరల్స్ స్కూల్స్,
(1258) ఈ త్వరపర్కీలు, విశాఖపట్నం.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన.

ఒక రాయితీ; తాము కృష్ణాజిల్లాసంఘమునకు తెలియజేసిన యెడల వారు తమకు తగిన గలహాజెప్పి మీకు సదుపాయము చేయరురు.

దేవాలయ భగ్గములు : తమ భావములను చెప్పి ప్రతి మైలాపురము నందలి భర్తృత్వజనసభ వారికి తెలియజేయుట యుక్తము.

కొవ్వలి యధాధికారి : గ్రామ్యమునందు ప్రాసిన వ్యాసములు పరికటిముకావు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ అపార్థములు : క్రింద పేర్కొనబడినవి చించి చూచువాము. — సంపాదకుడు.

I ప్రతిపాదు యూనియను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు.

అయ్యో, గోదావరిజిల్లా పెద్దాపురము తాలూకాప్రతిపాదు యూనియనులో కేవలం తిలకించిన, వెంటబట్టిన చేతను, కుక్కచేతను, కుప్పచేతను, అసహ్యము కలిగించుచుండును. జనపతిగారంతా పదిదినములనుండి కలరాజేవత వికృతించి యున్నది. సమాప్తగ్రామ మగు కేలంక గ్రామంలోను కలరాజేవత కామతి యగుచున్నాడు. ప్రజల యారోగ్యము గాఢాడి పుణ్యము గట్టుకొనుట అధికారుల విధానకై యున్నది. కాకటివక బాగులేదని మాపుక వాము పత్రికలకు వ్రాసి మెత్తుకొనుచునే యున్నాడు. కావున అధికారులు వెంటనే ఆరోగ్యకరమైన యేర్పాట్లు చేయవలయు.

ప్రతిపాదు.

పురవాసి.

II అవసరాంధ్ర రాష్ట్రీయసభ

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు.

అయ్యో ఈసభ కేవల మహాజనసభ జరుగక పూర్వమే గుంటూరుపురమున బయటకు నిశ్చయింపబడినది. దేవయ మహాజనసభ జరుగు తేదీలు తెలిసేంతనే యీసభ జరుగు తేదీలు తెలుపబడును. నిష్పాదకాలము జరిగిన ఆహ్వాన సంఘసభలో క్రింది యధికారసభ్యులెన్నికొనబడిరి:

ఏక లక్షీననిసంహం గారు: అగ్రాధికారి.

మద్ది వేంకటసుబ్బయ్యగారు, మా. రామస్వామి శ్రేష్ఠిగారు తెనాలి, తాడేపల్లి ఆంజనేయశాస్త్రిగారు నరసరావుపేట, చోరగుడి వేంకటాద్రిగారు బాపట్ల, విట్టవోడ్డి కృష్ణరావుగారు, 2-గోల; ఆపార్థములు.

మద్ది కనకమకృష్ణయ్యగారు, య. కనకద్వయ్యగారు, 20. రాజాగారు, చట్టి నరసిమ్మనారాయణగారు, మా. కాళిదాసుగారు, జే. కుబ్జారావుగారు, సూర్యవారాయణగారు: పార్లమెంటు.

భిషిసెట్టి లక్ష్మీచరిహ్యయ్యగారు: కోదాళికారి.

కొండ వేంకటస్వయ్యగారు, వి. భావనాచార్యులుగారు, జే. శేషచలపతిరావుగారు, న్యా. హనుమంతరావుగారు, అ. సంజీవరావుగారు, మ. రాధాకృష్ణయ్యగారు, లక్ష్మరాజు నరసిమ్మరావుగారు, వీరుకుర్తి బసవయ్యగారు, ధారా నరసిమ్మశాస్త్రిగారు: కాన్యగిర్యాపాకసభ్యులు.

ప్రతినిధి,గునుము 2 రూపాయ తేర్చుకుంటుంది. అవసరమగు కార్యములన్నియు వెలవేర్చుచున్నవి. ఆంధ్రదేశము నందలి కాంగ్రెసు సంఘము అన్నియు బహిరంగ సభలగావించి ప్రతినిధుల నెన్నుకొని యిట్టి పట్టికను ఆహ్వాన సంఘము వారికి క్రియముగ నంద జేయుటకై ప్రార్థింతులు.

గుంటూరు, జూలై 20 వి. సూర్యనారాయణ.

III కృపారత్న బాలసంఘపు గోరక్షణసభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు.

అయ్యో, ప్రపంచమందును మనుష్యజాతులును, జనములును, తపములును, దానములయొక్క సమూహములును, దమను బోలవు అనిగా దమకు సరిసహజముగా తేలు. కనుక ముందు దేవుడు; దమకన్న మేరుదైననులేను.

హిందూపురమునందు కొందరాయుల యనుమతిచే శ్రీ కృపారత్న బాలసంఘపువారివలన 1915-వ సంవత్సరం ఆక్టోబరు నెలలో వై గోరక్షణసభ స్థాపింపబడినది. కనాయిదాచేతికి బడు అవులను వైకముచేర్చించి కడిపించుటయు వీరిని నోడించి వీరివలతో బీదలలలకు సహాయము చేయుటయు సభోద్దేశము. గోరక్షణ సంఘమునకు రూ 977-4-8 జరుపచ్చి రు 510-7-0 ఖచ్చులయ రు 466-18-8 లు మిగిలినది. ఈ కార్యము ద్రవ్యసహాయముచే నెరవేరవలసియున్నది. ఏకైక ప్రతి మానవుడును తన శత్రువుసాధము సహాయముచేసినచో నీ కార్యము నెరవేరును. మన మెన్నియో భిక్షులు వ్యర్థముగ వెట్టుచున్నాము. అట్టివానిలో కొన్నిటిని మానివేసిన నీ సంఘము నకు తోడ్పడవచ్చును. ఈ మహాపుణ్యకార్యమునకు బాతియతే బేధములు లేక సర్వజనులు సహాయముచేసి పుణ్యమును పొందగోరినాము. మనదేశము (కృష్ణ) వ్యవసాయపుదేశము. మనదేశము లందఱువ్యవసాయముచే జీవించవలసియున్నది. కృష్ణసాయమునకు ముఖ్యముగా కావలసినది ఎద్దులు. ఇవి ఆవులనుండిజనించును. వీరివృద్ధికి పాలుబడిన మన వ్యవసాయము సులభ సాధ్యమగును. శిశువోయిన కష్టతరముగనుండును. కాన నుజువలగా! గోరక్షణ సభను వృద్ధిపొందించుటకు, చందాలును విరాళములను నెల్లించుచు భర్తృవై వెలకుంచుకొని సహాయముచేయనలసిన పలువిధముల ప్రార్థించుచున్నాము.

హిందూపురము

గోరక్షణసభ్యులు.

IV ప్రాథమిక పాఠశాలలు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు.

అయ్యో, దొరతనమువారి ద్రవ్య సహాయమును పొందు పాఠశాలల ప్రోత్సహించుటకై ముఖ్యముగ ప్రాథమిక విద్యను వృద్ధిచేయు నుద్దేశముతో దయామయులగు దొరతనము వారు ప్రతి సంవత్సరము లక్షలకొలది సామ్యు వ్యయము చేయుచున్నను గ్రామములలోని పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులకు ఒక దమ్మిడియైనను అధికముగ ముట్టకుండుట కడుంగడు హాస్యము. ట్రెయినింగు అయినచో మునుపటికంటె ఇప్పుడు

స్కూలు వృద్ధిచేయబడినట్లు యాల్గు ప్రత్యేకములలో ప్రముఖింపబడినది. ఆచరణనుబట్టి గ్రామ పాఠశాలలకు లేక మాత్రమైనను లాభము లేదు. స్కూలు ప్రైవేటు పరీక్షయందు ఉత్తీర్ణులగుట కున్నట్లును, ఉత్తీర్ణులైనచో ట్రెయినింగు పాఠశాలలలో ప్రవేశము కన్పించును. ట్రెయినింగు అధ్యయనముచే పొంది ఇవలకు వచ్చిన నెలకు రు 30 మొదలు 50 వరకు జీతము మానుకొని పల్లెటూరికి సోయి నెలకు పావులా వేయెనును సతమియ్యని ప్లములలో ఉపాధ్యాయుడుగా నుండువా? ఎంత నెర్రియైనను అట్లు చేయునని తలంపకాలము. ప్రతి సంవత్సరము లోకలుబోర్డువారిచే స్థాపింపబడుచున్న పాఠశాలకు హైయర్ లోయర్ గ్రేడ్ ట్రెయినింగు అయిన ఉపాధ్యాయులను గుర్తగా తీసికొనబడుచున్నందున యేపాఠశాలయందు వేరుకట్ట మాత్రమును తలచియు పొందిన యొక యుపాధ్యాయుడు కాన్పించని సంకతి అందరకు విశేషమే. తమకు నెలకు దొరకు లొక్క జీతమును సగటు మాజున సంఖ్యనుబట్టి వచ్చు రెండు రూపాయలు ఒక రూపాయి గ్రాంటును వదలి యెంత పిచ్చివారైనను సంవత్సరమునకు అనా వేదమైనను జీతము దొరకక ఒక రూపాయిమిమిది అనాల చొప్పున వచ్చు సరాసరి మాజునై వచ్చుకాపిలేమను గ్రాంటుకు అశించి జీతములేక పనిచేయుదురా? ఇప్పుడు స్కూలు వృద్ధియైనను ఉపాధ్యాయులకు దమ్మిడి వైతము అధికము ముట్టయగ! యాల్గు ప్రత్యేకములలో వృద్ధియైన స్కూలు ఎయిడెడ్ స్కూలు ముట్టకు నిరపయోగము. గోవు అధికముగ పాలియ్యగోరిన మేత వివిధ విధముల మెనుగుట యుక్తముగాని మరొక కావని వెట్టి యెక్కువగ దెబ్బలు కొట్టిన ఎత్తున పాలియ్యవా? గోవును పోషించు నుద్యేము గానిని బాడుబయ్య సంరక్షించి పాలనుధనించుటయో? ధన మీనులై ప్రకృమనుచున్న పల్లెటూరి యుపాధ్యాయులకు పరీక్షల ననుసరించి స్కూలు వృద్ధిచేయకయు కాపిలేమను గ్రాంటును అధికము చేయకుండుటయు వీరిపై ఇదివరకున్న వారు చాలని యట్లు తగినపని లేకున్నను కల్పనచేసి అధిక జీతములపై అధికాయన సంఖ్యవృద్ధి చేయుట నివ్యాభివృద్ధికి ఎట్టి సహకారియో ప్రజానాయకులును ప్రభుప్రతినిధులును బాగుగ యోచింప ప్రార్థింతులు. ఈకష్టము లనుభవించుచున్న స్కూలు మా నేజర్ల తమ ప్రస్తుతికిని నుంచి తమపాఠశాలను వృద్ధిచేయు సాధనములను పుత్రికామఖమున యోచించురని తలంచుచున్నాను.

ఒకవిద్యాభిమాని.

స్టేగు భయము లేదు.

వైద్యరత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

స్టేగు స్టేగు (1045)

వి వార కా ష ధ ము లు

మా మందులు గడచిన యువపది వత్సరములకు ఇండియా, బర్మా, సింగాపూర్, జేతములయందును, స్వదేశసంస్థానముల యందును ఆనేక స్టేగు డోగులను కాపాడుట లోకవిదిరియ. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించిన

స్టేగు సోక దు.

హైమానికానము 6 బొమ్మల బుడ్డి ౧-కి రు ౧-౦-౦	కళాసభ్యులం 1 బొమ్మ బుడ్డి ౧-కి రు ౦-౧౨-౦
డిల్ 8 " " ౦-౧౦-౦	డిల్ 1 " " ౦-౦-౦

పాక్కింగు పోటీజేయు. గోరువారికి మా వెళ్ల కాటలా గురితముగ పంపబడును.

తండ్రి విలాసము: "వండిత" మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, గిరి, ఆచారప్పన్ విధి, జి.టి. మదరాసు.

హిందూపురము: ఆంధ్రప్రదేశ్ ద్రవ్య అందు వెమిల్ కంపెనీ, నెం. 185, జామ్యూరసీడు కిద్ది, తొంబాయి.

మిస్సీలి మనోహరముగు సువాసన 126

(విస్తృత కాబడినది) **అటో దిల్ బహార్.** (విస్తృత కాబడినది)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనవగునది, సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనగలది.

అల్పాహారగాని, సారాయముగాని, చేర్చుదకడ నీర్థము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని రిందువులు తిలకింపినచో, మనోహరమగు సువాసన ని స్ఫులభించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో గుండును.

విస్తృతమైన (అర డ్రాం)	సీసా 1-5 రు 0-8-0
పుష్పరకము వై 2-1 డ్రాం	" " 0-12-0
బొంకపై 2 " "	" " 1-4-0
నెర్లపై 3 " " తక్కువ కొన్న	" " 2-0-0

వి. సి. ఖచ్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

వల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిసాపులోను వారకును. దీనికి అనేకమగు నకలుగుంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగవుడు సీసాపై ను, కార్డుపైను అటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ అటో దిల్ బహార్ యొక్క నలుతూతులను పరిశీలనచేయ గోరువా నీ విజులకాకి ప్రాసినచో అవాకమ్మగుగల సువాసనకార్డు తుచితముగ పంపుదురు.

సోమయోగము: ఆంధ్రప్రదేశ్ ద్రవ్య అందు వెమిల్ కంపెనీ, నెం. 185, జామ్యూరసీడు కిద్ది, తొంబాయి.

మదరాసు యోగము: మహాకాపురమోర్తంపూర్తి, వైకాబగారురోడ్డు, మదరాసు.

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

పింగళ సంవత్సరమున జరిగిన విరోహాఘాతసంగ్రహ చరితమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకము లగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయము లగు మహాజనుల వాక్యములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాకితముల కలెక్షన్ తేలి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధముచేసి యుండుటవలన వలయుచున్న టెంటు ప్రాసెస్ మొత్తము	రూ 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-8-0
" అర్ధసంవత్సర " " " " " " " " " "	" " 0-12-0
ఆంధ్రవార్తపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము

తామరలైలము	గజ్జికలైలము	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-8 0-8-0	డబ్బీ 1-8 0-4-0	సీసా 1-8 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: బహుదేవ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసవర్ణి

అపరిమిత రక్తములన జలించు కాద్యములకు కీరీమనవంటి వండు. వేరుశన, మచ్చలను, గండములను తుండ్లను, ప్రాంతోష్ణులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుద్ధికారి (24)

కవావధిసార్వభౌమ గుణ మిచ్చుట నిష్కలాయము, కవావధిసను మధ్యవర్తిత్వము అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరీమనవంటి సాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును, కాల్సంబంధమును పోష్యులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. కీరీరాశ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవర ముండుటకు 4 రోజుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రాప్తిరురు:— పి. డి. సావంత్. 144. వనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

వికబాషాలిని ప్రశంస

ఇది కన్నెలకంటి అస్సారాయ విరచితము.
రూ 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్రవార్తకొర్రాల్...విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయశో కట్టమంచి రావలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది. రూ 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 7, తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు.

వీర బాయ్ ల రు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయ్ లరు కామ్రోజిషి"ను యుపయోగించవలయును. దాని నుపయోగించిన బాయ్ లరు త్రుప్తుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక షెల్ ఫ్లీట్టుకు చక్కని మెరుగు విచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్తు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్రోజిషి యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయ్ లరు చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజంటలకే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

389

మదరాసు

(వై కామ్రోజిషి గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక చేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

మన రాజునకును, మనచేశ మునకును సహాయపడుడు.

మన దేశముయొక్క నైజికసాధన సంపత్తిని అభివృద్ధిని జేయుడు. వ్యవసాయము మన ముఖ్య వృత్తి గాన, మా వద్దనున్న రసాయనశాస్త్రము ననుసరించి చేయబడిన ఎరువు నుపయోగించి వ్యవసాయమును అభివృద్ధి చేసికొనుడు. భాస్యపు పంటను ఎక్కువపండించు ఎరువు హింద్రెవ్ వెయిటుకు 7 రూపాయలు.

(1) హిందూమాతి	5-4-0	హింద్రెవ్ వెయిటు
(2) భాస్యలక్ష్మి	4-0-0	"
(3) మంచినాస్త్రిట్ (సాధారణం)	7-0-0	"
ఎముక యుక్త	4-8-0	"
చెవుడును భస్మముచేసి		
సారమును కలిగించునది	5-0-0	"
గుండతేనెన తెలకపిండి ఎరువు	4-0-0	"
మంచి బలం కలుగజేయు ఎరువు	4-8-0	"

భూమిని పరీక్షించి తగిన ఎరువును సప్లయి చేయువారము. వలయుచున్న వివరములకు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసిన తెలియును.

ది స్వదేశీ ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్,
(962) కంబీవరం.

తేలుసండు

తేలుకాటువలన విషము నెత్తురులలో ప్రవేశించదు.

బాధ నరముల టెంటు నెద్దవరము దగ్గరనుండినుగుట ప్రారంభించును మట్టివంటిను బండపాయనటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ రావకము వసేతులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును.

తేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేష బాధ గలదు.

అమృతాంజనము, డిపో, తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు.

30: పాశ్చాత్య పంకటాచల 594

వందీతులవారి సిద్ధావధములు.

లోకామయిహార శస్త్రావిమాత్రం నిర్వృణ్ణనను కరికింపును.

ప్రతి వత్సరమునకు లక్షలకొలది సీసాల విక్రయంబు జరుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే 3 లక్ష; బర్మా, సికిం, మలియన్, గోవా, ఫీజీ, బలెండ్, ఈస్ట్రాఫీకా, మొన్నకా ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధావధమును, ఆ పయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "పిలేమిక లోకామయిహార" కట్టాది మాత్రం సీసా మీ యింట నున్న యెవల, మాటికి వైద్యుల సలహాను, నిరీక్షించి, వెనక్ పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, కీచవారము, అల్సర్లు, పాశ్చాత్యవారము, జ్వరము, మోండ్లము, మలబద్ధకము, దగ్గు, కేజుబోషి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు పీకారము, చిన్న పిల్లలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు వశేక రోగములును, ఈ సిద్ధావధుని సేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యులలో ననేకవిధము లగునట్టియు ముతయోగక రుణమును 3 రూపక మాత్రంలనుండియు యోగ్యములగు తరహాకు జేయుచుండును.

విజృంభన యావ్యాపార కుదుటను, ప్రతి వీసాంచుండును శిండును; చూచి నీ దేశోపదేశం.

అనుసానపత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడి యుండును. వికిరణశక్తిని సీసా 4 అణాలు, నూత్రము.

1 సీసాల పాకపూరి తెప్పించుకొన	రూ 1-0-0
2 సీసాల పాకపూరి కొనిన	2-12-0
3 సీసాల పాకపూరి కొనిన	3-0-0
4 సీసాల పాకపూరి కొనిన	4-0-0
5 సీసాల పాకపూరి కొనిన	5-0-0

విక్రయము:— శ్రీ సీతారామనంద్రశాస్త్రి, మైసూరు